

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 2 april 1935 kl. 1 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1935/1936 av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet.

(4:e avd.)

Kommunikationsdepartementet.

1:o **Kommunikationsdepartementet: Avlöningar.** I den till riksdagen avlåtna, den 4 januari 1935 dagtecknade propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1935/1936 har Kungl. Maj:t i avseende å sjätte huvudtiteln, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet (punkt 1, sid. 1—8, av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för kommunikationsdepartementet;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kommunikationsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936;

dels ock till Kommunikationsdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 230,200 kronor.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet behandlat en inom andra kammaren av herr *J. Gustafsson* i Välsnäs m. fl. väckt motion, nr 402, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta att den nuvarande extra byråchefsbefattningen för tekniska ärenden i kommunikationsdepartementet uppföres bland ordinarie befattningarna i departementet.

Enligt Kungl. Maj:ts förevarande förslag skulle å extra stat uppföras en befattning som föredragande i regeringsrätten med placering i lönegraden B 29 och i samband därmed en vakant förste kanslisekreterartjänst indragas. Vad sålunda föreslagits har ej givit utskottet anledning till erinran.

Övriga av Kungl. Maj:t föreslagna förändringar äro helt föranledda av de nya grunderna för riksstatens uppställning.

Utskottet.

Vad angår motionen II:402 om uppförande å ordinarie stat av departementets extra byråchef för tekniska ärenden vill utskottet erinra, att nuvarande innehavaren av tjänsten är ordinarie vägingenjör och att hans ordinarie befattning uppehålls genom vikarie. Tvivelsutan kunna härigenom — såsom ock i motionen framhållits — vissa olägenheter uppkomma. Utskottet kan visserligen icke tillstyrka, att riksdagen med anledning av motionsvis framfört förslag vidtager ändring i nu gällande ordning, men utskottet förutsätter, att förevarande fråga är föremål för Kungl. Maj:ts uppmärksamhet.

I fråga om personalförteckningen har utskottet endast den formella förändringen att föreslå, att till densamma fogas anmärkning om att den å ordinarie stat upptagna registratorstjänsten skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde registratorn kvarstår i tjänst. Till följd härav erfordras viss ändring även av avlöningsstaten.

Vad angår avlöningsstaten i övrigt föreslår utskottet, att det för avlöning till en extra föredragande i regeringsrätten upptagna beloppet inräknas i den under rubriken avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna posten till grundavlöningar m. m., vilken alltså bör höjas med 7,000 kronor till 27,000 kronor, samt att summan av de under nämnda rubrik upptagna posterna särskilt utföres.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å herr Gustafssons i Välsnäs motion II:402, må

a) godkänna följande personalförteckning för kommunikationsdepartementet:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning		
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet		—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet		—
2 kansliråd		B 30
3 förste kanslisekreterare		B 26
3 andre kanslisekreterare		B 21
1 registrator		B 15
1 förste expeditionsvakt		B 7
2 kanslibiträden		B 7
1 expeditionsvakt		B 5
3 kontorsbiträden		B 4
Tjänstemän å övergångsstat.		
1 registrator		B 22
1 andre kanslisekreterare		B 21
1 expeditionsvakt		B 5

Tjänsteman å extra stat.

1 föredragande i regeringsrätten ..... B 29

Anm. Den å ordinarie stat upptagna registratorstjänsten skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde registratorn kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för kommunikationsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	»	127,700
3. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	18,400
4. Avlöning till tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	10,600
5. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	16,500
6. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. ... kronor	27,000	
b. Avlöningsförhöjningar m.m., <i>förslagsvis</i>	» 1,500	» 28,500
7. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	4,500

Summa förslagsanslag kronor 230,200

c) till *Kommunikationsdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 230,200 kronor.

2:o) **Kommunikationsdepartementet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 8 och 9) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommunikationsdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 41,100 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsväsendet.

3:o) **Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, sid. 10—24) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936;

dels ock till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1935/36 anvisa ett förslagsanslag av 348,600 kronor, därav förslagsvis 301,900 kronor att utgå av automobilskattemedel.

I förevarande sammanhang har utskottet behandlat två likalydande motioner, väckta den ena, nr 233, inom första kammaren av herr *E. B. Andersson* och den andra, nr 302, inom andra kammaren av herr *O. Jeppsson* m. fl., i vilka hemstälts, *dels* att riksdagen icke måtte bifalla det i statsverkspropositionen till årets riksdag framlagda förslaget att under riksstatens sjätte huvudtitel för avlöning åt befattningshavare i och omkostnader för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen disponera automobilskattemedel, *dels ock* att riksdagen ej heller måtte bifalla vad i statsverkspropositionen föreslås om reseersättning till nämndemän vid vägsyn, vilka ersättningar såsom hittills böra bestridas, i den mån de utgå av statsmedel, av anslag till rese- och traktamentsersättningar.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har föreslagit, att byrådirektören *G. C. A. Lindencrona* måtte överföras till indragningsstat. Denne åtnjuter, förutom lön såsom byrådirektör enligt lönegrad B 28, i enlighet med riksdagens medgivande och jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 18 juni 1927 personligt lönetillägg av 800 kronor, vartill komma tillfälligt dyrortstillägg och dyrtidstillägg enligt gällande bestämmelser.

Vid den av 1934 års riksdag beslutade omorganisationen av styrelsen bestämdes, att styrelsens administrativa byrå, som stod under chefskap av byrådirektören *Lindencrona*, skulle under benämning kameralbyrån ställas under ledning av en byråchef, i samband varmed den i lönegraden B 28 placerade befattningen såsom byrådirektör och ledamot förutsattes skola utgå ur styrelsens personalstat. Sedan annan person utnämnts och förordnats att från och med den 1 juli 1934 vara innehavare av angivna byråchefstjänst, har Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens bemyndigande förordnat, att *Lindencrona* skulle från och med nämnda tidpunkt tills vidare till och med den 30 juni 1935 uppehålla en vid omorganisationen inrättad befattning i lönegraden B 24 såsom förste revisor hos styrelsen.

Departementschefen har förordnat, att *Lindencrona* liksom under innevarande budgetår fortsättningsvis skulle uppehålla styrelsens förste revisorsbefattning, med vilken i huvudsak vore förenade sådana göromål som tidigare bland andra ålegat *Lindencrona* såsom byrådirektör. Härvid skulle *Lindencronas* befattning såsom byrådirektör uppföras å övergångsstat. Honom tillkommande avlöningsförmåner borde utgå enligt nu gällande grunder, till dess han i sinom tid avginge med pension.

Vidare föreslås, att för inrättande av en telefonväxel inom styrelsens ämbetslokal medel skulle anvisas till avlöande av en telefonist med avlöning såsom e. o. kontorsbiträde i lönegrad 4.

Med avseende å styrelsens personaluppsättning har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen slutligen föreslagit inrättande av en befattning såsom assistent

åt vägtrafikinspektören med placering å extra stat i lönegrad B 22. Därest medel för ändamålet anvisades, hade styrelsen för avsikt att anställa en tjänsteman med motorfordonstekniska kunskaper. Departementschefen har tillstyrkt, att medel beredas för anställande från och med den 1 juli 1935 av en assistent åt vägtrafikinspektören. Assistenten borde i likhet med de biträdande ingenjörerna inom väg- och brobyråerna placeras såsom extra ordinarie befattningshavare i en lönegrad 21, omfattande löneklasserna 19—23.

Beträffande sättet för finansieringen av förevarande anslag föreslås, att samtliga för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen erforderliga medel, utom till arvode åt överdirektören samt för avlöningar till järnvägsbyråns personal, skola utgå av automobilskattemedel. I detta avseende har departementschefen anfört följande:

I nästlidet års sjätte huvudtitel anförde jag, att fog funnes för att i större utsträckning än vad jag då förordade och som sedermera beslöts taga automobilskattemedel i anspråk för bestridande av styrelsens kostnader. Det statsfinansiella läget nödvändiggör nu genomförandet av denna anordning, som har sitt berättigande i arten av de arbetsuppgifter, varom här är fråga. Beträffande vägbyrån, i den mån densamma icke redan bekostas med automobilskattemedel, och kameralbyrån må sålunda framhållas, att deras huvudsakliga verksamhet hänför sig till sådana arbeten, till vilka bidrag utgå av automobilskattemedel. Vad hamnbyrån beträffar vill jag framhålla, att jag under en senare punkt kommer att till behandling upptaga förslag, att av automobilskattemedel skulle tagas i anspråk visst belopp för hamnbyggnader m. m. Detta förslag bygger på en undersökning om motorbåtstrafikens andel i de till statsverket inflytande bensinskattemedlen, vilken andel rättvisligen bör i en eller annan form komma sjöfarten till godo. Då enligt berörda utredning denna andel torde kunna beräknas till ett belopp av 800,000—900,000 kronor om året men jag ansett mig böra begränsa ett anslagsäskande till nyssnämnda hamnbyggnader m. m. till 500,000 kronor, lämnar nämnda andel mer än väl medel till täckning jämväl av kostnaderna för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyrå. Denna anordning torde emellertid icke böra gälla de kostnader för hamnbyrån, som utgå av hamnbyggnadsmedel.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag inga andra förändringar än sådana, som sammanhänga med de nya grunderna för uppställningen av riksstatens utgiftssida.

Vad först angår byrådirektören G. C. A. Lindencronas placering å övergångsstat, i samband varmed skulle meddelas föreskrift, att förste revisorstjänsten i styrelsen skall hållas vakant, så länge Lindencrona kvarstår i tjänst, har Kungl. Maj:ts i detta avseende framställda förslag ej givit utskottet anledning till erinran.

Förslaget om beräkning av medel för anställande av en telefonist med avlöning såsom e. o. kontorsbiträde i lönegraden 4 har utskottet ansett sig böra biträda.

Utskottet har ej heller velat motsätta sig förslaget om anvisande av medel för anställande hos vägtrafikinspektören av en assistent med särskilda insikter i fråga om motorfordon. Härigenom skulle en önskvärd förstärkning av arbetskrafterna beredas, främst vid fullgörande av styrelsens uppgifter beträffande bilbesiktningsväsendet och vägdistriktens maskininköp.

Utskottet.

I fråga om sättet för täckningen av förevarande anslag vill utskottet erinra, att nästlidet års riksdag, som fattade beslut om styrelsens omorganisation, biföll Kungl. Maj:ts då framställda förslag, att allenast kostnaderna för väg-, bro- och vägtrafikinspektionen skulle bestridas av automobilskattemedel. Den sålunda godtagna principen har synts utskottet även hädanefter böra upprätthållas. Utskottet kan sålunda endast förorda, att automobilskattemedel komma till användning för finansieringen av anslagen till styrelsen allenast i samma utsträckning som för nu löpande budgetår äger rum.

Utskottet har uppmärksammat, att departementschefen i fråga om skilda under sjätte huvudtiteln upptagna byggnadsanslag förutsatt, att anslagen jämväl skulle få användas för bestridande av statliga administrations- och resekostnader, föranledda av de olika anslagens ändamål. Det förordade förfaringsättet synes icke stå i full överensstämmelse med de av riksdagen godkända nya grunderna för uppställningen av riksstatens utgiftssida, och utskottet finner önskvärt, att en förändring i detta avseende tages under övervägande till ett kommande budgetår.

Med den ståndpunkt, utskottet intagit till spörsmålet om finansieringen av förevarande anslag, har utskottet ansett lämpligt, att såväl personalförteckningen som avlöningsstaten för styrelsen uppdelas i två avdelningar, avseende den ena styrelsens verksamhet i allmänhet och den andra styrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion.

Till personalförteckningen bör fogas den anmärkningen, att den å ordinarie stat upptagna förste revisorstjänsten skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde byrådirektören kvarstår i tjänst.

Beträffande den avdelning av avlöningsstaten, som avser styrelsens verksamhet i allmänhet, har utskottet vidtagit den förändringen, att det enligt Kungl. Maj:ts förslag i anslagsposten till avlöning till tjänsteman å övergångsstat inräknade beloppet å 800 kronor till personligt lönetillägg överförts till anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän. Vidare har arvodet å 600 kronor till den hos styrelsen kommanderade militärassistenten, vilket arvode i Kungl. Maj:ts förslag inräknats i den under avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna posten till grundavlöningar m. m., utbrutits till en särskild anslagspost, benämnd »Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t».

I avlöningsstaten har för väg-, bro- och vägtrafikinspektionen upptagits en förslagsvis beräknad post till dyrtidstillägg. Då riksdagen ännu icke fattat beslut i fråga om dyrtidstillägg under nästa budgetår åt befattningshavare i statens tjänst, förutsätter utskottet, att dyrtidstilläggen till hithörande personal komma att utgå efter samma grunder, som må bliva gällande för statens befattningshavare i allmänhet.

Kostnaderna för dyrtidstillägg åt de befattningshavare, vilkas löner icke komma att utgå av automobilskattemedel, böra, i enlighet med vad som i allmänhet tillämpas i fråga om sådana kostnader, bestridas av huvudtitelns allmänna dyrtidstilläggsanslag. Vid sådant förhållande har förevarande av

Kungl. Maj:t äskade anslag minskats med ett mot dessa kostnader svarande belopp, 11,700 kronor.

I enlighet med de av utskottet verkställda beräkningarna skulle avlöningskostnaderna för styrelsen i allmänhet, bortsett från kostnaderna för dyrtidstillägg, upptagas till 215,400 kronor och för styrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion till 121,500 kronor. Avlöningsanslagets slutsumma skulle alltså bli 336,900 kronor, därav 121,500 kronor att utgå av automobilskattemedel.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och herrar Anderssons och Jeppssons m. fl. motioner (I: 233 och II: 302), i vad de avse förevarande anslag, må

a) godkänna följande personalförteckning för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet.</i>		
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 överdirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet		—
4 byråchefer		B 30
1 maskininspektör		B 28
1 förste byråingenjör		B 26
1 förste revisor		B 24
1 byråingenjör		B 21
3 revisorer		B 21
1 kansliskrivare		B 11
1 förste expeditionsvakt		B 7
3 kanslibiträden		B 7
2 expeditionsvakter		B 5
4 kontorsbiträden		B 4
Tjänsteman å övergångsstat.		
1 byrådirektör		B 28
Tjänstemän å extra stat.		
1 assistent åt maskininspektören		B 22
1 biträdande hamningenjör		B 22
<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion.</i>		
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 byråchef och broinspektör		B 30
3 väginpektörer		B 29
1 förste byråingenjör		B 26
2 byråingenjörer		B 21

Tjänstemän å extra stat.

1 vägtrafikinspektör ..... B 29

Anm. Den å ordinarie stat upptagna förste revisorstjänsten skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde byrådirektören kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.	Kronor
<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet.</i>	
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	147,200
2. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	10,600
3. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	14,900
4. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	600
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Grundavlöningar m. m.	33,700
b) Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> <u>2,300</u>	36,000
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	6,100
	Säger kronor 215,400

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	69,300
2. Avlöning till tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i> ...	10,600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a) Grundavlöningar m. m.	27,500
b) Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i> <u>2,000</u>	29,500
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2,800
5. Dyrtidstillägg, <i>förslagsvis</i>	9,300
	Säger kronor 121,500
	Summa förslagsanslag kronor 336,900;

c) till *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *förslagsanslag* av 336,900 kronor, därav förslagsvis 121,500 kronor att utgå av automobilskattemedel.

4:o) **Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, sid. 24—26) föreslagit riksdagen att till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 78,400 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I förevarande sammanhang har utskottet behandlat två likalydande motioner, väckta den ena, nr 233, inom första kammaren av herr *E. B. Andersson* och den andra, nr 302, inom andra kammaren av herr *O. Jeppsson m. fl.*, i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen icke måtte bifalla det i statsverkspropositionen till årets riksdag framlagda förslaget att under riksstatsens sjätte huvudtitel för omkostnader för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen disponera automobilskattemedel.

Av det under förevarande punkt äskade anslaget belöper, enligt de till grund för Kungl. Maj:ts förslag liggande beräkningarna, ett belopp av 25,000 kronor å resekostnader för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion.

Under hänvisning till vad utskottet under nästföregående punkt anført tillstyrker utskottet, att, såsom under innevarande budgetår äger rum, resekostnaderna allenast för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens väg-, bro- och vägtrafikinspektion bestridas av automobilskattemedel.

Då Kungl. Maj:ts förevarande förslag i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och herrar Anderssons och Jeppssons m. fl. motioner (I: 233 och II: 302), i vad de avse förevarande anslag, må till *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 78,400 kronor, därav förslagsvis 25,000 kronor att utgå av automobilskattemedel.

5:o) **Vägorganisationen i länen.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, sid. 27—31) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för vägorganisationen i länen;

dels godkänna av departementschefen förordad stat för vägorganisationen i länen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936;

dels ock till vägorganisationen i länen för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 545,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

Utöver de förändringar, som påkallats av de nya grunderna för riksstatsens uppställning, innebär Kungl. Maj:ts förslag höjning *dels* med 25,000 kronor till 175,000 kronor av anslagsmedlen till reseersättningar till vägingenjörer, biträdande vägingenjörer och vägingenjörsassistenter, *dels ock*

Utskottet.

Utskottet.

med 2,000 kronor till 82,000 kronor av de för expenskostnader för vägingenjörer avsedda medlen.

Staten innehåller under rubriken avlöningar en förslagsvis beräknad post till dyrtidstillägg. Då riksdagen ännu icke fattat beslut i fråga om dyrtidstillägg under nästa budgetår åt befattningshavare i statens tjänst, förutsätter utskottet, att dyrtidstilläggen åt hithörande personal komma att utgå efter samma grunder, som må bliva gällande för statens befattningshavare i allmänhet.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag i övrigt har ej givit utskottet anledning till annan erinran, än att summan av de i staten under posten »Avlöningar till icke-ordinarie personal» angivna beloppen till grundavlöningar m. m. och avlöningsförhöjningar m. m. synes böra särskilt utföras.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för vägorganisationen i länen:

Personalförteckning.

Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad
23 vägingenjörer (utom i Gotlands län)		B 28
1 vägingenjör (i Gotlands län).....		B 26;

b) godkänna följande stat för vägorganisationen i länen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

Stat.

	Avlöningar.	Kronor
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>		242,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal:		
Grundavlöningar m. m.	kronor 240,000	
Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 5,000	245,000
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		1,000
4. Dyrtidstillägg, <i>förslagsvis</i>		40,300
	<u>Summa kronor</u>	<u>528,300</u>

Omkostnader.

1. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	175,000
2. Expenser, <i>förslagsvis</i>	82,000
	<u>Summa kronor 257,000</u>
	<u>Summa summarum kronor 785,300</u>

Särskilda uppbördsmedel.	Kronor
Arvoden och andra ersättningar för förrättningar, som verkställts av vägingenjörer och deras biträden	240,300
	<hr/>
Nettoutgift förslagsvis kronor	545,000

dels ock till vägorganisationen i länen för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 545,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

6:o **Reseersättning till nämndemän vid vägsyn.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, sid. 31 och 32) föreslagit riksdagen att till reseersättning till nämndemän vid vägsyn för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 8,500 kronor, att utgå vid automobilskattemedel.

I förevarande sammanhang har utskottet behandlat två likalydande motioner, väckta den ena, nr 233, inom första kammaren av herr *E. B. Andersson* och den andra, nr 302, inom andra kammaren av herr *O. Jeppsson* m. fl., i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen ej måtte bifalla vad i statsverkspropositionen föreslås om reseersättning till nämndemän vid vägsyn, vilka ersättningar såsom hittills böra bestridas, i den mån de utgå av statsmedel, av anslag till rese- och traktamentsersättningar.

Reseersättning till nämndemän vid vägsyn skall jämlikt 35 § tionde stycket lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet till hälften bestridas av vägkassan och till andra hälften av statsmedel. De sålunda av statsmedel utgående ersättningsbeloppen hava hittills bestritts av sjätte huvudtitelns allmänna anslag till rese- och traktamentspenningar. Från detta anslag hava därjämte bestritts kostnader för resor av departementets tjänstemän m. fl. Enligt den nya riksstatsuppställningen skall nyssnämnda anslag utgå och skola sistnämnda kostnader inräknas i departementets omkostnadsanslag, medan för reseersättning till nämndemän vid vägsyn skall upptagas ett särskilt anslag. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall anslaget utgå av automobilskattemedel.

Resekostnaderna för ifrågavarande sedan gammalt i väglagen föreskrivna förrättningar hava tidigare utgått av vanliga skattemedel. I anslutning till vad motionsvis framhållits har utskottet ansett någon ändring härutinnan icke böra vidtagas. Utskottet avstyrker fördenskull Kungl. Maj:ts förslag om att täckning för anslaget beredes av automobilskattemedel. Utskottet hemställer,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herrar Anderssons och Jeppssons m. fl. motioner (I: 233 och II: 302) i vad motionerna avse förevarande anslag, må till *reseersättning till nämndemän vid vägsyn* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 8,500 kronor.

Utskottet.

7:o) **Bidrag till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 7, sid. 33—35) föreslagit riksdagen att till bidrag till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 5,250,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

För vart och ett av budgetåren 1931—1935 har beloppet av ifrågavarande anslag bestämts till 5,250,000 kronor. Från och med budgetåret 1932/1933 har anslaget — som tidigare bestritts av vanliga skattemedel — anvisats att utgå direkt av automobilskattemedel.

Anslaget fördelning sker med huvudsaklig ledning av länsvis upprättade flerårsplaner. De för närvarande gällande flerårsplanerna avse treårsperioden 1934—1936.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har meddelat, att för ett genomförande av nämnda flerårsplaner erfordrades anvisande för nästkommande budgetår av i runt tal 5,665,000 kronor till nu ifrågavarande ändamål. Styrelsen har vidare erinrat om att i enlighet med av 1931 års väg- och brosakunniga lämnade direktiv flerårsplaner upprättats för tiden 1937—1943 i samband med upprättandet av förenämnda flerårsplaner för tiden 1934—1936, vilka båda planer tillsammans skulle angiva det årliga medelsbehovet för byggande och förbättring av olika slag av vägar under tioårsperioden. Enligt dessa tioårsplaner skulle, i vad avsåge byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar, länens sammanlagda anslagskrav per år genomsnittligt för tioårsperioden uppgå till i runt tal 5,600,000 kronor. I anslutning härtill har styrelsen äskat ett belopp av 5,600,000 kronor för nästa budgetår.

Departementschefen har funnit det icke möjligt att tillstyrka någon höjning av anslaget.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *bidrag till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 5,250,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

8:o) **Bidrag till byggande av enkla bygdevägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 8, sid. 35 och 36) föreslagit riksdagen att till bidrag till byggande av enkla bygdevägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,350,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena, nr 134, inom första kammaren av herr *A. Nylander* m. fl. och den andra, nr 271, inom andra kammaren av herr *E. Lindmark* m. fl., i vilka hemställts, att riksdagen, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag under sjätte huvudtiteln, punkterna 6, 7, 8, 9 och 12, måtte besluta, att anslagen för budgetåret 1935/1936 till

bidrag till enkla bygdevägar	kronor	1,350,000
bidrag till ödebygdsvägar	»	1,200,000
bidrag till enskilda utfartsvägar	»	600,000
byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan	»	500,000
anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län	»	100,000
	eller tillsammans	kronor 3,750,000

skola utgå av vanliga statsmedel såsom extra reservationsanslag.

Anslaget till enkla bygdevägar har alltsedan budgetåret 1931/1932 utgått med ett årligt belopp av 1,350,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har meddelat, att för ett genomförande av länens treårsplaner för tiden 1934—1936 erfordrades ett anslag för nästkommande budgetår av i runt tal 1,490,000 kronor till nu ifrågakvarande ändamål samt att enligt tioårsplanerna för tiden 1934—1943 ett årligt belopp av överslagsvis 2 miljoner kronor syntes bära anvisas. Styrelsen har för nästa budgetår äskat ett belopp av 1,800,000 kronor.

Departementschefen har funnit sig icke kunna förorda någon höjning av anslagsbeloppet men föreslagit, att anslaget skulle anvisas att utgå av automobilskattemedel.

I fråga om anslagsbeloppets storlek tillstyrker utskottet anvisande av det utav Kungl. Maj:t äskade anslaget av 1,350,000 kronor eller samma belopp som för innevarande budgetår.

Utskottet.

Såväl 1933 som 1934 avsgill riksdagen Kungl. Maj:ts förslag att detta anslag liksom ock anslagen till ödebygdsvägar, enskilda utfartsvägar och tillfartsvägar till inlandsbanan skulle utgå av automobilskattemedel. Emellertid synas, på sätt i det följande under punkterna 13:o) och 15:o) närmare omförmäles, automobilskattemedlen komma att under närmaste tiden inflyta med betydligt högre belopp än tidigare beräknats. Vid nu angivna förhållande och med hänsyn till svårigheterna att för närvarande på annat sätt bereda anslags-täckning har utskottet ej velat motsätta sig att automobilskattemedlen tagas i anspråk för ovan angivna fyra anslag liksom även för anslaget till enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län enligt utskottets förslag tillhopa å 4,150,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å herrar Nylanders m. fl. och E. Lindmarks m. fl. motioner (I: 134 och II: 271), i vad de avse förevarande anslag, må till *bidrag till byggande av enkla bygdevägar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,350,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

9:o) **Bidrag till byggande av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs och Värmlands län.** Kungl. Maj:t har (punkt 9, sid. 36—38) föreslagit riksdagen att till bidrag till byggande av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs och Värmlands län för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,200,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet förehått följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner väckta, den ena, nr 134, inom första kammaren av herr *A. Nylander* m. fl. och den andra, nr 271, inom andra kammaren av herr *E. Lindmark* m. fl., i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag under sjätte huvudtiteln, punkt 7, måtte besluta att anslaget för budgetåret 1935/1936 till bidrag till ödebygdsvägar å 1,200,000 kronor skall utgå av vanliga statsmedel såsom extra reservationsanslag;

dels ock två likalydande motioner väckta, den ena, nr 135, inom första kammaren av herrar *E. Jonsson* i Lycksele och *J. M. Bäckström* och den andra, nr 268, inom andra kammaren av herrar *P. J. Näslund* och *O. E. Sandberg*, i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att till bidrag till byggande av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs och Värmlands län för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor att utgå av automobilskattemedel.

Till ifrågavarande ändamål hava för budgetåren 1931—1935 under sjätte huvudtiteln anvisats respektive 900,000, 1,000,000, 1,200,000 och 1,200,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har meddelat, att de ödebygdsvägar, vilka skulle färdigställas genom statens försorg, vid ingången av budgetåret 1934/1935 beräknades kräva ytterligare anslag av 2,020,000 kronor. Av detta belopp hava sedermera anvisats sammanlagt 1,510,000 kronor. Enligt tioårsplanerna för åren 1934—1943 skulle länens sammanlagda anslagskrav per år genomsnittligt för tioårsperioden kunna anses utgöra i runt tal 1,500,000 kronor, vilket belopp 1931 års väg- och brosakunniga i sin utredning föreslagit skola årligen utgå för ändamålet. Med hänsyn till föreliggande stora behov av ifrågavarande vägförbindelser funne styrelsen en höjning av förevarande anslag till nyssnämnda belopp, 1,500,000 kronor, synnerligen önskvärd. Styrelsen ansåge sig emellertid böra begränsa sitt anslagsäskande till 1,400,000 kronor eller till samma belopp, varom styrelsen för nu löpande budgetår hemställt i sin skrivelse den 5 september 1933.

Departementschefen har föreslagit att för ändamålet äskas samma belopp som för innevarande budgetår eller 1,200,000 kronor samt att anslaget anvisas att utgå av automobilskattemedel.

Förevarande anslag avser att bereda kommunikationsmöjligheter åt avlägset liggande delar av landet, som sakna dylika. Med hänsynstagande härtill har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att anslagsbeloppet bestämmas till vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagit eller 1,400,000 kronor.

I avseende å finansieringen av anslaget får utskottet, med hänvisning till vad utskottet anfört under 8:o), tillstyrka, att densamma beredes av automobilskattemedel.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag samt herrar Jonssons i Lycksele och Bäckströms samt Näslunds och Sandbergs motioner (I: 135 och II: 268) samt med avslag å herrar Nylanders m. fl. och E. Lindmarks m. fl. motioner (I: 134 och II: 271), i vad de avse förevarande anslag, må till *bidrag till byggande av ödebygdsvägar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands samt vissa delar av Kopparbergs och Värmlands län* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,400,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

10:o) Bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar. Kungl. Maj:t har (punkt 10, sid. 39—41) föreslagit riksdagen att till bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 600,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet behandlat följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena, nr 132, inom första kammaren av herr *C. Bengtsson* m. fl. och den andra, nr 203, inom andra kammaren av herr *D. Larsson* m. fl., i vilka hemställts, att riksdagen måtte till bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor;

dels två likalydande motioner, väckta den ena, nr 133, inom första kammaren av herrar *J. B. Johansson* i Fredrikslund och *C. Lindmark* och den andra, nr 290, inom andra kammaren av herr *E. Lindmark* m. fl., i vilka föreslagits, att riksdagen måtte besluta *dels* att § 3 mom. 2 i kungl. kungörelsen av den 29 maj 1931, nr 232, måtte erhålla följande ändrade lydelse:

Statsbidrag bör i allmänhet icke utgå med mer än 40 procent av den beräknade kostnaden för anläggningen och må ej för något fall bestämmas till högre belopp än som motsvarar hälften av samma kostnad.

dels att till bidrag vid byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 900,000 kronor;

dels två likalydande motioner, väckta den ena, nr 134, inom första kammaren av herr *A. Nylander* m. fl. och den andra, nr 271, inom andra kammaren av herr *E. Lindmark* m. fl., i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag under sjätte huvudtiteln,

punkt 8, måtte besluta att anslaget för budgetåret 1935/1936 till bidrag till enskilda utfartsvägar å 600,000 kronor skall utgå av vanliga statsmedel såsom extra reservationslag;

dels en inom andra kammaren av herr *E. Hansson* i Vännäsby m. fl. väckt motion, nr 39, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta att som bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor;

dels en inom andra kammaren av herr *O. E. Sandberg* m. fl. väckt motion, nr 40, däri hemställts, att riksdagen måtte besluta att till bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

dels ock en inom andra kammaren av friherre *A. De Geer* och herr *A. Heiding* väckt motion, nr 44, däri hemställts, att riksdagen ville till bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 725,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

Ifrågavarande anslag, som under budgetåret 1930/1931 utgick med 450,000 kronor, anvisades för vart och ett av budgetåren 1931—1934 med 500,000 kronor. För innevarande budgetår har anvisats ett till 600,000 kronor förhöjt anslagsbelopp.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har meddelat, att det med ledning av från länsstyrelserna inkomna yttranden beräkneliga anslagsbehovet för ifrågavarande ändamål under nästkommande budgetår uppginge till över 1,384,000 kronor. Då anslaget för ifrågavarande ändamål för innevarande budgetår utginge med 600,000 kronor, skulle sålunda en anslagsökning av över 784,000 kronor erfordras, därest länsstyrelsernas anslagsbehov skulle kunna tillgodoses i av länsstyrelserna begärd omfattning. Styrelsen ville för sin del på det livligaste biträda av länsstyrelserna framförda önskemål om förhöjt bidrag till ifrågavarande slag av vägbyggnader. Styrelsen ansåge sig emellertid icke nu böra föreslå högre anslag än styrelsen tidigare för samma ändamål äskat för budgetåren 1933/1934 och 1934/1935 eller 725,000 kronor.

Departementschefen har emellertid icke ansett sig kunna tillstyrka högre anslagsbelopp än vad som anvisats för löpande budgetår eller 600,00 kronor. Tillika har han förordat, att anslaget skulle utgå av automobilskattemedel.

Utskottet.

Såsom departementschefen anfört och motionsvis framhållits fyller förevarande anslag ett synnerligen beaktansvärt ändamål genom att underlätta tillkomsten av vägförbindelser för avlägset liggande gårdar och byar. Därjämte bidrager byggandet av enskilda utfartsvägar till att bereda sysselsättning inom därav berörda trakter. Utskottet har därför funnit sig böra tillmötesgå de motionsvis framställda yrkandena om anslagets höjning och tillstyrker i sådant avseende ett belopp av 800,000 kronor.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under 8:o tillstyrker utskottet, att täckning för anslaget beredes av automobilskattemedel.

Däremot har utskottet icke ansett sig böra biträda motionsvis framfört förslag om ändrade grunder för anslagets användande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag samt de av herrar Bengtsson m. fl. och Larsson m. fl., Johansson i Fredrikslund och C. Lindmark samt E. Lindmark m. fl., Hansson i Vännäsby m. fl., Sandberg m. fl. samt friherre De Geer och herr Heiding väckta motionerna (I: 132 och 133 samt II: 39, 40, 44, 203 och 290) ävensom med avslag å herrar Nylanders m. fl. och E. Lindmarks m. fl. motioner (I: 134 och II: 271), i vad de avse förevarande anslag, må till *bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

11:o) **Byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan.** Kungl. Maj:t har (punkt 11, sid. 41 och 42) föreslagit riksdagen att till byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet behandlat två likalydande motioner, väckta den ena, nr 134, inom första kammaren av herr *A. Nylander* m. fl. och den andra, nr 271, inom andra kammaren av herr *E. Lindmark* m. fl., i vilka hemställts, såvitt nu är ifråga, att riksdagen, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag under sjätte huvudtiteln, punkt 9, måtte besluta att anslaget för budgetåret 1935/1936 till byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan å 500,000 kronor, skall utgå av vanliga statsmedel såsom extra reservationsanslag.

Riksdagen har till anläggning av tillfartsvägar västerifrån till inlandsbanan anvisat för budgetåren 1926—1930 respektive 150,000, 100,000, 250,000 och 300,000 kronor samt för vart och ett av budgetåren 1930—1935 500,000 kronor eller sammanlagt 3,300,000 kronor. Härutöver har Kungl. Maj:t genom beslut den 7 september 1934 av det för löpande budgetår under rubrik »Fonden för förslag till statsverket» upptagna anslaget till vissa vägbyggnadsarbeten anvisat sammanlagt 700,000 kronor till ifrågavarande ändamål.

För arbetenas planliga fortsättande äskas nu i enlighet med vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagit ett belopp av 500,000 kronor. Dessutom föreslås, att anslaget skall utgå av automobilskattemedel.

Under åberopande av vad utskottet anfört under 8:o) får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å herrar Nylanders m. fl. och E. Lindmarks m. fl. motioner (I: 134 och II: 271), i vad de avse före-

varande anslag, må till byggande av tillfartsvägar till inlandsbanan för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

12:o) **Bidrag till byggande och förbättring av broar.** Kungl. Maj:t har (punkt 12, sid. 42—45) föreslagit riksdagen att till bidrag till byggande och förbättring av broar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet behandlat två likalydande motioner, väckta den ena, nr 75, inom första kammaren av herr *O. Bergqvist* m. fl. och den andra, nr 198, inom andra kammaren av herr *E. Hage* m. fl., i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta öka det av Kungl. Maj:t föreslagna reservationsanslaget för bidrag till byggande och förbättring av broar för budgetåret 1935/1936 från 2 miljoner kronor med 1 miljon kronor till 3 miljoner kronor, att utgå av automobilskattemedel eller på sätt riksdagen finner lämpligt.

I samband härmed har utskottet likaledes behandlat en i första kammaren av herr *C. Lindhagen* väckt motion nr 22, vari hemställts, att riksdagen ville anhänga, att Kungl. Maj:t måtte verka dels för byggande redan nu av en landsvägsbro i stället för färjförbindelse över Svinesund dels ock för denna bros anläggning så, att den, när tiden är inne, kan sammanlänkas även till en järnvägsbro för den sedan länge diskuterade kontinentalbanan med sammanknytning omsider av de båda rikenas statsbanor, ävensom att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill dessa överväganden kunna föranleda.

Särskilda medel för statsbidrag till brobyggnader hava under budgetåren 1933—1935 stått till förfogande inom de under rubriken »Fonden för förslag till statsverket» anvisade anslagen till broar och hamnar å respektive 6 och 6.5 miljoner kronor. Av dessa anslag har hittills ett sammanlagt belopp av omkring 4.5 miljoner kronor anvisats såsom bidrag till brobyggnader. Fortsatt anslag för ändamålet under nämnda rubrik äskas icke i riksstatsförslaget för nästa budgetår. För statsbidrag till broarbeten — här avses icke sådana brobyggnader, som komma till utförande i samband med nyanläggning av väg och till vilka statsbidrag utgå med anlitande av vägbyggnadsanslag — stå i övrigt till förfogande de länsfonderna respektive städernas utjämningsandel tillförda automobilskattemedlen.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om utverkande av riksdagens bemyndigande för Kungl. Maj:t att från och med budgetåret 1935/1936 under löpande budgetår av landsbygdens utjämningsandel av automobilskattemedel bevilja bidrag till ombyggnad, förstärkning eller nybyggnad av broar intill ett belopp av 3 miljoner kronor.

Departementschefen har för egen del anfört följande:

Såsom av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens framställning framgår, föreligger ett mycket stort behov av statsbidrag till här avsedda broarbeten, exempelvis brobyggnad till ersättande av färjförbindelse eller förstärkning av befintlig bro till samma bärighetskapacitet som de till bron anslutande vägarna hava. Sannolikt synes också vara, att detta behov kommer att ökas allt efter motorfordonstrafikens utveckling till större omfattning och tyngd. Särskilt i sistnämnda hänseende vill jag framhålla angelägenheten av att broar, som ingå såsom led i mer eller mindre starkt trafikerade vägar, givas lika stor bärkraft som vägarna, så att de i vägarna exempelvis vid förbättringsarbeten nedlagda medlen kunna bli helt nyttiggjorda. Ej mindre viktigt är det emellertid, att förefintliga färjförbindelser ersättas med broar i sådana fall, då det med hänsyn till den å vägen framgående trafiken kan anses påkallat. I särskilt hög grad gäller detta för sådana framförallt i Norrland förekommande fall, då färjtrafiken tidvis hindras av flottning, isgång eller dylikt.

Visserligen stå till förfogande för statsbidrag till ifrågavarande arbeten de automobilskattemedel, som tillföras länsfonderna respektive städernas utjämningsandel. Vad särskilt angår landsbygden framtråda emellertid svårigheter att inom ramen för länsfonderna bereda statsbidrag till dessa ofta jämförelsevis dyrbara arbeten, helst vägdistriktet i vissa fall icke mäktat utföra arbetena annat än under förutsättning av större bidrag än det normalt utgående, 75 procent av den beräknade kostnaden. Med hänsyn härtill och då det måste anses vara ett allmänt samhälleligt intresse, att föreliggande och successivt uppkommande behov av dylika arbeten kunna inom rimlig tid tillgodoses, finner jag lika med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen mest ändamålsenligt, att av automobilskattemedlen ett lämpligt avvägt belopp reserveras till Kungl. Maj:ts disposition för beviljande av bidrag till byggnad och förbättring av broar. För nästa budgetår torde emellertid ett belopp av 2 miljoner kronor vara tillfyllest. I likhet med flertalet andra till särskilda ändamål avsedda automobilskattemedel och då städerna icke böra vara helt uteslagna från möjligheten till bidrag av de reserverade medlen, torde även nämnda belopp böra upptagas å riksstaten och utgå före fördelning av automobilskattemedel på städer och landsbygd.

För användningen av ifrågavarande anslag torde böra gälla de för bidrag av automobilskattemedel till förbättringsarbeten å vägar och gator meddelade bestämmelserna (sv. f. nr 207/1934), i följd varav bidrag från anslaget skulle utgå till vägdistrikt med högst 75 procent av den beräknade kostnaden och till städer med högst hälften av den beräknade kostnaden, i båda fallen där ej av särskilda skäl högre bidrag prövas böra beviljas. Jag förutsätter, att bidragssatserna i flera fall måste sättas högre än nyss nämnts. I likhet med vad som under innevarande budgetår är fallet beträffande under »Fonden för förslag till statsverket» uppförda anslag till allmänna arbeten, torde förevarande anslag, i den mån Kungl. Maj:t så finner erforderligt, därjämte få användas till bestridande av statliga administrations- och resekostnader, som kunna uppstå i samband med de till bidrag från anslaget ifrågakommande broföretagen. Särskilt torde en sannolikt icke oväsentligt ökad arbetsbörda inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens brobyrå kunna föranleda behov av tillfällig personalförstärkning.

Utskottet har ej ansett sig kunna tillstyrka, att för ifrågavarande ändamål anvisas anslag med högre belopp än i statsverkspropositionen förutsatts. Erinras må att fråga är om ett ändamål, för vilket särskilt anslag under sjätte huvudtiteln ej tidigare varit uppfört.

Utskottet.

Utskottet delar den i särskild motion uttalade uppfattningen om att åtgärder tarvas för en förbättring av de svensk-norska vägförbindelserna över Svinesund. Enligt uppgifter som kommit utskottet tillhanda synes gränstrafiken därstädes, såväl persontrafiken som trafiken med åkdon, vara stadd i jämn ökning, varigenom den nuvarande färjförbindelsens bristfällighet och otillräcklighet bliver än mer framträdande. Frågan torde dock ej behöva påkalla någon särskild framställning från riksdagens sida, då dess utredning i samverkan med norska myndigheter redan är anförtrodd särskild förhandlare, vilken genom beslut den 15 juni 1934 av Kungl. Maj:t bemyndigats att öppna förhandlingar om färjförbindelse, eventuellt anläggande av broförbindelse mellan Sverige och Norge över Svinesund samt att inkomma med det yttrande och förslag, vartill förhandlingarna kunde giva anledning.

Under återopande härav, hemställer utskottet,

a) att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å de av herrar Bergqvist m. fl. och Hage m. fl. väckta motionerna (I: 75 och II: 198), må till *bidrag till byggande och förbättring av broar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

b) att herr Lindhagens motion I: 22 må anses besvarad med vad utskottet ovan anfört.

13:o) **Stensättning av vägar.** Kungl. Maj:t har (punkt 13, sid. 46—55) föreslagit riksdagen att till stensättning av vägar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 1,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

Till stensättning av vägar med statens gatsten finnes för innevarande år uppfört ett anslag av 4,000,000 kronor.

I skrivelse den 6 december 1934 har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* framlagt förslag om beredande av medel till fortsatt stensättning av vägar med anlåtande av statens gatsten. Styrelsen har därvid meddelat vissa uppgifter beträffande storleken av statens stenförråd vid olika tider, som framgå av följande sammanställning:

	Smågatsten		Storgatsten		Kantsten	
	Kvm.	Kvm.	Kvm.	Kvm.	Löpm.	Löpm.
Inköpt sten		2,345,744		78,446		19,133
Sålt t. o. m. 1933	522,109		10,241		4,657	
Säljes under tiden 1/1 1934— 30/6 1935 högst	265,000		16,000		14,476	
Stensättning enl. k. br. 22/6 1934	560,000	1,342,109	5,000	31,241	—	19,133
Återstod 30/6 1935		1,003,635		47,205		—

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen räknar sålunda med att gatstensförrådet vid utgången av nu löpande budgetår skall uppgå till i runda tal 1,000,000

kvadratmeter smågatsten och 47,000 kvadratmeter storgatsten, medan kantstenslagret vid samma tidpunkt skulle vara slut. Den normala årliga förbrukningen av smågatsten i landet har styrelsen uppskattat till omkring 200,000 kvadratmeter.

Departementschefen har nu föreslagit att jämväl under budgetåret 1935/1936 dessa stensättningsarbeten med tidigare statsbeställd men ännu ej försäld gatsten skulle fortsättas för en ytterligare kostnad av 5,000,000 kronor. Av detta belopp skulle 1,000,000 kronor nu anvisas som anslag. Återstående belopp av 4,000,000 kronor skulle förskotteras från automobilskattemedlens fond för att sedermera ersättas med anslag å 1,000,000 kronor att uppföras å riksstaterna under vart och ett av budgetåren 1936—1940. Till stöd härför har departementschefen, med anmälan av en av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i ämnet framlagd plan, anfört bland annat följande:

Beträffande den omfattning, i vilken under nästa budgetår fortsatta stensättningsarbeten böra komma till utförande, har styrelsen framlagt ett program, enligt vilket för en kostnad av 5 miljoner kronor skulle utföras beläggningar å sträckor om tillhoppa 98,000 meter av de i det föregående omnämnda vägarna och med en sammanlagd yta av 562,400 kvadratmeter. Härigenom skulle det beräkneliga, vid utgången av löpande budgetår förefintliga stenlagret successivt under nästa budgetår komma att minskas med inemot 60 procent.

I fråga om sättet för beredande av härför erforderliga medel har styrelsen efter överbägande av olika alternativ stannat vid att föreslå, att för ändamålet finge av automobilskattemedlens fond förskotteras behövliga medel samt att för de närmaste tio budgetåren skulle av automobilskattemedel disponeras ett årligt belopp av förslagsvis 500,000 kronor, varigenom förskottrade medel skulle erhålla täckning.

Statskontoret och riksräkenskapsverket hava huvudsakligen av budgettekniska skäl ansett sig icke kunna tillstyrka förevarande förslag. Mot den av ämbetsverken intagna ståndpunkten bör framhållas, att de uttalade betänkligheterna synas hava mindre räckvidd, när, såsom i förevarande fall, fråga är om medel, hänförliga till en å riksstaten uppförd specialbudget. Enligt förslaget skulle förskotteringen finansieras med medel, som finnas i automobilskattemedelsfonden i följd av tidsskillnaden mellan inflytandet av inkomsterna och utanordnandet av utgifterna. Det föreslagna förfarandet skulle sålunda icke verka till minskning av något av de anslag, som beviljas att utgå av automobilskattemedel. Finansieringsplanen överensstämmer i princip med det i proposition nr 211 till 1932 års riksdag framlagda och av riksdagen utan erinran lämnade förslaget om förskottsbidrag till nya vägbyggnadsarbeten liksom med det i proposition nr 131 år 1934 framlagda förslaget om utbetalning förskottsvis av statsbidrag till vägbeläggningar med begränsad varaktighet, vilket förslag blev av riksdagen bifallet. Mot det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen sålunda framställda förslaget har jag sålunda i huvudsak intet att erinra. Jag förutsätter emellertid, efter att därom hava samrätt med chefen för socialdepartementet, att erforderliga arbeten för grundförstärkning och vad därmed äger sammanhang, i den mån det är möjligt, skola komma till utförande genom försorg av statens arbetslöshetskommission och på bekostnad av för kommissionen tillgängliga medel, liksom skett under innevarande budgetår. Därigenom skulle ytterligare vägsträckor än de nyss omnämnda kunna förses med stenbeläggning. Jag vill vidare allenast förorda den ändring, att det årliga beloppet för ifrågavarande ändamål

bestämmas till 1,000,000 kronor, varigenom förskottsbeloppet kan begränsas till 4 miljoner kronor och avvecklas under loppet av budgetåren 1936—1940. Enär, såsom jag jämväl i 1934 års statsverksproposition framhöll, det icke bör vara helt uteslutet att, där särskilda skäl föreligga, här ifrågasatt förfarande kommer till användning även beträffande vägar inom städernas områden, synas de årliga belopp å 1,000,000 kronor, som av de fem närmaste budgetårens automobilskattemedel skulle disponeras för ändamålet, icke såsom styrelsen tänkt sig böra utgå av landsbygdens andel av dylika medel utan före fördelningen av automobilskattemedel mellan städer och landsbygd.

Därest riksdagen icke häremot uttalar erinran, är jag alltså beredd tillstyrka, att under nästa budgetår av automobilskattemedel användes ett belopp av högst 5 miljoner kronor för ifrågavarande stensättningsarbeten i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna för användningen av det för innevarande budgetår till stensättning av vägar anvisade anslaget. Av dessa medel torde ock, i likhet med vad som gäller för innevarande budgetår, erfordrighigt belopp få användas för bestridande av kostnader för tillfällig personalförstärkning och platskontrollanter ävensom för erforderliga inspektionsresor och expenser. Då ifrågavarande arbeten till större delen äro av säsongarbetes natur torde hinder icke böra möta att även efter budgetårsskiftet år 1936 få använda ifrågavarande medelsbelopp.

I enlighet med vad jag här föreslagit torde av nämnda belopp å 5 miljoner kronor i riksstatsförslaget få upptagas ett anslag å 1,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel. Anslaget torde benämnas: Stensättning av vägar.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i sin förevarande skrivelse omnämnt även annan möjlighet att vinna avsättning för statens gatsten, nämligen att kostnadsfritt tillhandahålla gatsten åt intresserade vägdistrikt och städer för utförande av stensättningsarbeten. Detta skulle i så fall ske efter i huvudsak samma grunder, som på sin tid tillämpades i fråga om den sten, som under åren 1918—1924 inköpts för statens räkning. Såsom närmare framgår av Kungl. Maj:ts proposition nr 11 (sid. 30) till 1922 års riksdag och riksdagens skrivelse nr 98 samma år, finge av statens stenlager gatsten utan ersättning tillhandahållas vägdistrikt för stensättning av infartsvägar till större städer och andra vägar, som vore av större allmän betydelse och så hårt trafikerade, särskilt av tyngre motorfordon, att ett dylikt starkare byggnadssätt syntes vara ur teknisk och praktisk synpunkt påkallat. Hinder skulle icke möta att tillerkänna samma förmån åt städer, som med sig inkorporerat landskommun och därvid fått övertaga dess väghållningsskyldighet.

Ehuru, såsom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framhållit, det bland annat kan synas mindre tilltalande att bortskänka den för statens räkning till högt pris inköpta gatstenen, vill jag emellertid, i betraktande av att även efter de här förut tillstyrkta stensättningsarbetenas utförande betydande stenlager beräknats komma att återstå, för min del förorda, att även av nu förefintliga stenlager gatsten får kostnadsfritt tillhandahållas vägdistrikt och städer, i den utsträckning som år 1922 angavs. Utöver det villkor om bekostande av stentransporten från lagerplatserna till respektive vägar, som styrelsen föreslagit och som överensstämmer med vad som år 1922 bestämdes, torde såsom förutsättning för åtnjutande av ifrågavarande förmån böra gälla, att vederbörande vägdistrikt eller stad förbinder sig att sedan stenpartiet tillhandahållits utan onödig tidsutdräkt låta utföra ifrågakommande stensättningsarbeten. Till dessa arbeten må enligt gällande bestämmelser statsbidrag i vanlig ordning utgå. Sten bör även kunna gratis tillhandahållas för lämplig användning av statliga verk och institutioner.

Departementschefen har föreslagit, att under nästkommande budgetår skulle utföras stensättningsarbeten för en kostnad av 5,000,000 kronor.

Detta förslag har föranlett erinran från utskottets sida endast beträffande sättet för finansieringen. Enligt statsverkspropositionen skulle ett anslag av allenast 1,000,000 kronor uppföras på nästa budgetårs stat, medan återstoden, 4,000,000 kronor, skulle avvecklas genom anslag på 1,000,000 kronor under de närmast följande fyra budgetåren. Någon invändning synes visserligen ej vara att framställa mot att automobilskattemedlen disponeras för ifrågavarande stensättningsarbeten. På sätt statskontoret och riksräkenskapsverket framhållit kan det emellertid ej anses tillfredsställande att uppskjuta täckningen av en redan verkställd utgift till kommande år. Med hänsyn till automobilskattemedlens stegring synes också möjligt att undvika en dylik förskottsanordning. Medan i riksstaten för nu löpande budgetåret 1934/1935 inkomsterna av automobilskattemedel upptagits till 75,000,000 kronor och av departementschefen för samma tid i årets statsverksproposition beräknats uppgå till 82,000,000 kronor, anses de numera kunna beräknas i verkligheten inflyta med 88,000,000 kronor eller alltså 13,000,000, respektive 6,000,000 kronor mer än som tidigare antagits. Under sådana förhållanden finner utskottet mest lämpligt att Kungl. Maj:t bemyndigas för ifrågavarande stensättning av vägar disponera 4,000,000 kronor från 1934/1935 års automobilskattemedel, medan återstående belopp av 1,000,000 kronor täckes genom det i riksstatsförslaget för 1935/1936 upptagna anslaget på sistnämnda belopp. Ifrågavarande anslag, 1,000,000 kronor, anser emellertid utskottet böra be-tecknas som reservationsanslag.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) till *stensättning av vägar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att, utan hinder av gällande författningsbestämmelser, för samma ändamål utanordna ett belopp av 4,000,000 kronor från landsbygdens andel av de under budgetåret 1934/1935 inflytande automobilskattemedlen.

14:o) **Anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län.** Kungl. Maj:t har (punkt 14, sid. 55 och 56) föreslagit riksdagen att till anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I förevarande sammanhang har utskottet behandlat två likalydande motioner, väckta den ena, nr 134, inom första kammaren av herr *A. Nylander* m. fl. och den andra, nr 271, inom andra kammaren av herr *E. Lindmark* m. fl., i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen, med ändring av Kungl. Maj:ts förslag under sjätte huvudtiteln, punkt 12, måtte besluta att anslaget

för budgetåret 1935/1936 till anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län å 100,000 kronor skall utgå av vanliga statsmedel såsom extra reservationsanslag.

Utskottet.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under 8:o) får utskottet hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å herrar Nylanders m. fl. och E. Lindmarks m. fl. motioner (I: 134 och II: 271), i vad de avse förevarande anslag, må till *anläggning av enkel bygdeväg mellan Saivomuotka och Kuttainen i Norrbottens län* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

15:o) **Förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar m. m.** Kungl. Maj:t har (punkterna 15—18, sid. 56—72) föreslagit riksdagen

under *punkt 15*

dels till förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar i städerna för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 11,259,240 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

dels ock antaga följande

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 1 § förordningen den 16 maj 1930 (nr 161)
om fördelning av automobilskattemedel.

Härigenom förordnas, att 1 § förordningen den 16 maj 1930 om fördelning av automobilskattemedel skall hava ändrad lydelse på sätt nedan anges:

1 §.

De under — — — statens automobilskattemedelsfond.

Från nämnda fond skola i första hand bestridas *dels* de enligt gällande lag angående väghållningsbesvärets utgörande på landet utgående statsbidragen till vägunderhåll och vinterväghållning jämte vad som enligt särskilda bestämmelser må utgå såsom ytterligare vägunderhållsbidrag till ödebygdsvägar, *dels* vad av automobilskattemedel skall utgå till bestridande av kostnaderna för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt för vägorganisationen i länen, *dels ock*, med undantag av de i tredje stycket avsedda medel, vad i övrigt i enlighet med å riksstaten anvisade anslag skall till särskilda ändamål utgå av automobilskattemedel.

Av återstående skattemedel skola tjugu procent tillfalla rikets städer för att användas till dessas gatu- och väghållning samt åttio procent landsbygden för att användas företrädesvis till förbättring och underhåll av för den allmänna samfärdseln särskilt betydelsefulla vägar och broar.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1935, dock att hittills gällande bestämmelser skola äga tillämpning vid fördelningen av de under budgetåret 1934/1935 influtna automobilskattemedlen.

under *punkt 16*

dels till förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar å landsbygden för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 45,036,960 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

dels ock medgiva, att av landsbygdens andel för budgetåret 1935/1936 av automobilskattemedlen må disponeras ett sammanlagt belopp av högst 1,800,000 kronor för tilldelning av ett tillfälligt extra tilläggsbidrag åt mera betungade vägdistrikt för 1935 års kostnader för vägunderhåll och vinterväghållning, att utgå vid sidan av det enligt 3 § 1 mom. förordningen om fördelning av automobilskattemedel utgående bidraget av 45 procent och i huvudsaklig överensstämmelse med de under föregående punkt angivna grunderna.

under *punkt 17*

att till bidrag till vägunderhållet på landet m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 15,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

under *punkt 18*

att till bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 130,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en av herr *A. Paulsen* inom andra kammaren väckt motion, nr 19, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att till de vägdistrikt, som utfört vägarbete i förskott d. v. s. med vederbörligt tillstånd utfört vägarbeten där vägdistrikten förskotterat statens bidrag, utbetala ett räntebidrag med 4 procent på sådana medel, som upplånats för detta ändamål; samt att sådana räntebidrag endast måtte utgå till sådana vägdistrikt där räntorna uppgå till minst $\frac{1}{5}$ av influtna vägskattemedel.

Gällande bestämmelser beträffande automobilskattemedlens fördelning återfinnas i *förordningen om fördelning av automobilskattemedel* den 16 maj 1930 (nr 161) med däri genom förordningar den 21 maj 1931 (nr 226), den 17 juni 1932 (nr 234) och den 31 maj 1934 (nr 208) gjorda ändringar.

Enligt dessa bestämmelser skola de under visst budgetår jämlikt förordningarna om automobilskatt, om särskild skatt å automobilgummiringar och om särskild skatt å bensin och motorsprit eller jämlikt de särskilda bestämmelser, Kungl. Maj:t enligt 18 § i automobilskatteförordningen må hava meddelat, influtna skattemedlen (*automobilskattemedel*) i räkenskaperna från vederbörande anslag under sjätte huvudtiteln omföras till en särskild, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förvaltd fond, benämnd statens automobilskattemedelsfond.

Från nämnda fond skola (1 §) i första hand bestridas

dels de enligt gällande lag angående väghållningsbesvärets utgörande på landet utgående statsbidragen till vägunderhåll och vinterväghållning jämte

vad som enligt särskilda bestämmelser (förordning den 31 maj 1934 nr 209) må utgå såsom ytterligare vägunderhållsbidrag till ödebygdsvägar,

dels vad av automobilskattemedel skall utgå till bestridande av kostnaderna för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt för vägorganisationen i länen,

dels vad i enlighet med å riksstaten anvisade anslag skall av automobilskattemedel utgå som bidrag till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar,

dels vad som jämlikt i sådant avseende meddelade bestämmelser skall av dylika medel ställas till lantbruksstyrelsens förfogande att användas till fiskerinäringens befrämjande,

dels och det belopp av högst 120,000 kronor, som enligt Kungl. Maj:ts bestämmande må utgå till understödande av forsknings- och undersökningsarbeten, vilka i synnerlig grad befrämja ett ändamålsenligt användande av automobilskattemedlen.

Av återstående skattemedel skola 20 procent tillfalla rikets städer för att användas till dessas gatu- och väghållning samt 80 procent landsbygden för att användas företrädesvis till förbättring och underhåll av för den allmänna samfärdseln särskilt betydelsefulla vägar och broar (1 §). Inom vardera av dessa grupper avsattes viss del — av städernas andel 20 procent samt av landsbygdens andel 15 procent — att i utjämningsyfte fördelas på sätt Kungl. Maj:t förordnar (städernas respektive landsbygdens utjämningsandel). Återstoden (80 %) av städernas totala andel fördelas mellan de särskilda städerna i förhållande till de belopp, som från dem influtit i automobilskatt (2 §). Av den del (85 %) utav landsbygdens totala andel, som ej avsattes såsom utjämningsandel, utgår till vägdistrikt, vars samtliga vägar övertagits till underhåll medelst vägkassan, bidrag med 45 procent av distriktets verkliga kostnad för vägunderhåll och vinterväghållning under nästföregående kalenderår, dock allenast därest vägunderhållet hela det året ålegat vägkassan (vägdistriktens direkta underhållsbidrag), varvid i nämnda kostnad jämväl inbegripes all förvaltningskostnad, som icke uppenbarligen avser byggande av väg. Vad av omförmälda 85 procent återstår — med undantag enligt särskilt beslut av riksdagen, varom i det följande förmåles — tillgodokommer de särskilda länen i förhållande till de belopp, som influtit i automobilskatt från respektive läns landsbygd (länens ordinarie andelar; 3 § 1 mom.). Även den i utjämningsyfte avsatta delen av landsbygdens totala andel tillgodokommer de särskilda länen, med fördelning dem emellan enligt Kungl. Maj:ts förordnande. Av de skattemedel, vilka såsom ordinarie andelar och utjämningsandelar tillgodokomma de särskilda länen, äger Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet årligen bevilja bidrag till förbättring av för automobiltrafiken särskilt viktiga vägar och broar inom länet. Vidare äger Kungl. Maj:t av dessa skattemedel bevilja årliga bidrag till underhåll av sådana av vederbörande vägkassa underhållna vägar och broar, vilkas underhåll på grund av automobiltrafik i synnerlig grad försvåras, ävensom till sådan vinterväghållning, som är till särskilt gagn för automobiltrafiken (det s. k. extra underhållsbidraget; 4 §).

Med avseende å budgetåren 1931—1935 har riksdagen beslutat, att av landsbygdens andel för respektive budgetår av automobilskattemedlen må disponeras ett belopp av för budgetåret 1931/1932 högst 1,275,000 kronor och för senare budgetår högst 1,800,000 kronor för tilldelning av ett tillfälligt extra tilläggsbidrag åt mera betungade vägdistrikt för respektive 1931, 1932, 1933 och 1934 års kostnader för vägunderhåll och vinterväghållning, att enligt vissa huvudgrunder utgå vid sidan av nyssnämnda direkta underhållsbidrag av 45 procent.

Den omdaning av hela landets vägväsen, som pågått under senare tid, har varit förenad med stora kapitalutlägg, vilka i första hand bestritts av staten i form av bidrag från allmänna budgeten eller från automobilskattemedel samt vad nybyggnaderna beträffar i en betydande utsträckning också från arbetslöshetsanslag. De statsmedel, som i form av arbetslöshetsanslag nedlagts å allmänna vägarbeten under åren 1918—1934, uppgå sammanlagt till inemot 180,000,000 kronor. Härtill komma vissa såsom arbetslöshetsarbeten redan till utförande beslutade allmänna vägarbeten, varå kan beräknas belöpa en ännu ej utbetalad statlig bidragskostnad av cirka 75,000,000 kronor. Av automobilskattemedel har intill 1934 års utgång anvisats till vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten inemot 190,000,000 kronor, och från allmänna budgeten har under åren 1841—1934 för vägbyggnadsändamål utgått omkring 140,000,000 kronor. Rörande de väghållningsskyldiges anpart i vägbyggnaderna må meddelas, att på sista åren för vägbyggnads- och förbättringsarbeten hava i vägskatt utdebiterats cirka 20,000,000 kronor för år.

De lokala bördor, som i form av vägskatt falla på de väghållningsskyldige, hava dock även de högst väsentligt ökats. Detta gäller ej endast jordbrukarna utan även vägdistriktens övriga skattebetalare, vilka genom den år 1933 beslutade författningsändringen fått en större del av vägskatten på sig överflyttad. Möjligheterna att erhålla en rättvisare fördelning av vägväsendets kostnader utgör i själva verket ett problem, som i hög grad förtjänar att uppmärksammas. Hithörande frågor hava också på sista tiden varit föremål för olika utredningar, vilka numera fortskridit så långt, att resultaten härav torde kunna föreläggas 1936 års riksdag.

I fråga om vägdistriktens kostnader framstå utgifterna för själva vägunderhållet som tyngande. Av de totala underhållskostnaderna för landsbygdens vägnät, cirka 50,000,000 kronor för år, falla visserligen allenast omkring 10,000,000 kronor på vägdistrikten. Särskilt för de ekonomiskt svagare ställda distrikten äro dock vägunderhållskostnaderna i hög grad betungande.

Den stegring i bilskattemedlen som under allra senaste tiden inträtt utgör också en direkt anledning att överväga möjligheterna för att bereda vägdistrikten en lättnad i fråga om underhållskostnaderna, i all synnerhet som detta synes kunna ske utan att föregripa de pågående utredningarnas resultat. Medan det tidigare av departementschefen räknats med en bilskattemedelsuppbörd av 82,000,000 kronor för 1934/1935 och 85,000,000 kronor för 1935/1936, torde numera i själva verket ifrågavarande inkomster kunna uppskattas inflyta med minst 88,000,000 kronor för vardera av dessa båda budgetår, eller alltså vad 1935/1936 beträffar med 3,000,000 kronor mer än som i statsverkspropositionen förutsatts.

Med hänsyn till dessa förhållanden har utskottet ansett sig kunna tillstyrka en höjning till 50 procent av det vägunderhållsbidrag å 45 procent som för närvarande utgår vid sidan av det sedan gammalt utbetalade underhållsbidraget å 30 procent. Inberäknat sistnämnda 30-procentsbidrag skulle alltså det sammanlagda statliga bidraget till vägarnas underhåll komma att

uppgå till 80 procent mot nuvarande 75 procent. Härvid förutsattes ingen ändring i de av departementschefen föreslagna grunderna för rätten att utfå tillfälligt extra tilläggsbidrag. Dylikt bidrag skulle utgå enligt följande grunder:

Vägskatt per vägfyrc	Extra tillägg	Sammanlagt bidrag
28—31 öre.....	2 %	82 %
32—35 »	4 »	84 »
36—40 »	6 »	86 »
41—45 »	8 »	88 »
över 45 »	10 »	90 »

I statsverkspropositionen ha kostnaderna för 45-procentsbidraget beräknats till 24,300,000 kronor. Vid nu tillstyrkta höjning av 50 procent (å verklig kostnad för år 1935) synes nämnda belopp böra höjas till 27,000,000 kronor. I övrigt skulle fördelningen av automobilskattemedlen vad nästa budgetår beträffar gestalta sig på sätt närmare framgår av nedanstående tabell:

1935/1936 års automobilskattemedel.

87,910,000 kr. ¹⁾				
Vägunderhåll m. m. enligt väglagen (30 % å kostnad för år 1934) 15,000,000 kr.	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen 146,500 kr.	Vägorganisationen i länen 545,000 kr.	Övriga specialanslag å 6:e huvudtiteln 13,080,000 kr.	Att fördelas mellan städer och landsbygd 59,138,500 kr.
Städernas totala andel (20 %) 11,827,700 kr.			Landsbygdens totala andel (80 %) 47,310,800 kr.	
			Utjämningsandelen (15 %) 7,096,620 kr.	Återstående andel (85 %) 40,214,180 kr.
Vägdistriktens direkta underhållsbidrag (50 % å verklig kostnad för år 1935) 27,000,000 kr.		Tillfälligt extra tilläggsbidrag för år 1935 1,800,000 kr.		Länens ordinarie andelar 11,414,180 kr.

Vid sidan av kostnaderna för vägunderhållet förtjäna alltjämt uppmärksammas utgifterna för nyanläggningar, enkannerligen för vägomläggningarna, vilka icke sällan innefatta en del tekniskt synnerligen vidlyftiga arbeten med vägnarnas rätning och breddning o. s. v. Dessa företag äro i allmänhet rätt kapitalkrävande. Trots utgående statsbidrag med även hädanefter i allmänhet 75 procent av kostnaden hava dessa arbeten för de särskilda vägdistrikten ofta inneburit stora ekonomiska uppoffringar. Vägdistriktens utlägg härför hava i en avsevärd utsträckning fått bestridas med upplånade medel. Vissa av företagen äro — på grund av arbetslösheten — igångsatta och genomförda utan att statsbidrag ännu hunnit utgå, varigenom lånebehovet än mera ökats. I en i ämnet väckt motion har denna synpunkt framhållits, varvid särskilt erinrats om de räntebördor upplåningen medför. Då nu automobilskattemedlen under närmaste tiden synas inflyta i större utsträckning än man tidigare räknat

¹⁾ 90,000 kr. uppfört under 9:e huvudtiteln som gottgörelse för bensinskatt, erlagd av fiskare.

med, torde vissa utsikter förefinnas för vägdistriktet att tidigare utfå slutbidrag för tidigare utförda arbeten och därmed också att minska deras skuldbördor.

På grund av den alltjämt starka utvecklingen på vägväsendets och vägtrafikens område har departementschefen föreslagit en höjning från 120,000 till 130,000 kronor i årliga anslaget till forsknings- och undersökningsarbeten. Utskottet har, om ock med tvekan, velat biträda förslaget.

Den av utskottet tillstyrkta höjningen av det sammanlagda underhållsbidraget från 75 till 80 procent medför behov av ändring i 3 § av förordningen om fördelningen av automobilskattemedlen. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag torde jämväl lydelsen av 1 § böra ändras i syfte att en fullständig uppräknig av de från automobilskattemedlen bestridda anslagen ej vidare skall behöva förekomma i författningen.

Under återopande av vad utskottet sålunda anført hemställer utskottet,

- I. att riksdagen må
- a) antaga följande

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 1 § och 3 § 1 mom. förordningen den 16 maj 1930 (nr 161) om fördelning av automobilskattemedel.

Härigenom förordnas, att 1 § och 3 § 1 mom. förordningen den 16 maj 1930 om fördelning av automobilskattemedel skola hava ändrad lydelse på sätt nedan angives:

1 §.

De under — — — statens automobilskattemedelsfond.

Från nämnda fond skola i första hand bestridas *dels* de enligt gällande lag angående väghållningsbesvärets utgörande på landet utgående statsbidragen till vägunderhåll och vinterväghållning jämte vad som enligt särskilda bestämmelser må utgå såsom ytterligare vägunderhållsbidrag till ödebygdsvägar, *dels* vad av automobilskattemedel skall utgå till bestridande av kostnaderna för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt för vägorganisationen i länen, *dels ock*, med undantag av de i tredje stycket avsedda medel, vad i övrigt i enlighet med å riksstaten anvisade anslag skall till särskilda ändamål utgå av automobilskattemedel.

Av återstående skattemedel skola tjugu procent tillfalla rikets städer för att användas till dessas gatu- och väghållning samt åttio procent landsbygden för att användas företrädesvis till förbättring och underhåll av för den allmänna samfärdseln särskilt betydelsefulla vägar och broar.

3 §.

1 mom. Av landsbygdens andel av skattemedlen fördelas åttiofem procent på följande sätt:

a) Till väghållningsdistrikt, vars samtliga vägar övertagits till underhåll medelst vägkassan, utgår bidrag med femtio procent av distriktets verkliga kostnad för vägunderhåll och vinterväghållning under nästföregående kalenderår, dock allenast därest vägunderhållet hela det året ålegat vägkassan; och skall därvid i nämnda kostnad jämväl inbegripas all förvaltningskostnad, som icke uppenbarligen avser byggande av väg.

Till grund — — — förklaras förverkad.

b) Vad av — — — särskilda län.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1935, dock att hittills gällande bestämmelser skola äga tillämpning vid fördelningen av de under budgetåret 1934/1935 infutna automobilskattemedlen.

b) till *förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar i städerna* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 11,827,700 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

c) till *förbättring och underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar å landsbygden* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 47,310,800 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

d) medgiva, att av landsbygdens andel för budgetåret 1935/1936 av automobilskattemedlen må disponeras ett sammanlagt belopp av högst 1,800,000 kronor för tilldelning av ett tillfälligt extra tilläggsbidrag åt mera betungade vägdistrikt för 1935 års kostnader för vägunderhåll och vinterväghållning, att utgå vid sidan av det enligt 3 § 1 mom. förordningen om fördelning av automobilskattemedel utgående bidraget av 50 procent och i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen angivna grunderna;

e) till *bidrag till vägunderhållet på landet m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 15,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

f) till *bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 130,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

II. att herr Paulsens motion II:19 må anses besvarad med vad utskottet ovan anfört.

16:o) **Bidrag till hamn- och farledsundersökningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, sid. 72 och 73), som avser anvisande av samma belopp som för innevarande budgetår beviljats för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *bidrag till hamn- och farledsundersökningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

17:o) **Bidrag till handelshamnar och farleder.** Kungl. Maj:t har (punkt 20, sid. 73—76) föreslagit riksdagen att till bidrag till handelshamnar och farleder för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

Till ifrågavarande ändamål har för ett vart av budgetåren 1932—1935 under sjätte huvudtiteln anvisats ett belopp av 300,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har vid bedömning av medelsbehovet för handelshamnar och farleder under nästa budgetår räknat med de företag, vilka erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd till påbörjande, och därjämte förnyat sitt förslag om statsbidrag till Skillinge hamn. Medelsbehovet framgår av följande sammanställning:

Företag	Beräknad kostnad	Erhållet statsbidrag	Ytterligare behov av statsbidrag
	Kronor	Kronor	Kronor
Ronneby	310,000	81,000	125,600
Karlskrona	468,600	110,000	202,400
Köpmannehamn	201,000	66,000	68,000
Strömstad	169,800	74,200	39,000
Södertälje	288,000	—	192,000
Hudiksvall	130,000	—	86,600
Norrhälje	256,100	—	170,700
Skillinge	126,500	—	84,300
Summa kronor	1,950,000	331,200	968,600

Då av dessa företag endast Skillinge ej påbörjats men de övriga, med undantag av Köpmannehamn, redan fullbordats, har styrelsen föreslagit, att det ytterligare erforderliga statsbidraget, 968,600 kronor, fördelades på två år samt hemställt, att till handelshamnar och farleder måtte för budgetåret 1935/1936 anvisas ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att till nya företag betydande belopp utgått från de med hänsyn till rådande arbetslöshet anvisade särskilda anslagen till broar och hamnar och till beredskapsarbeten. I nuvarande statsfinansiella läge har departementschefen icke ansett sig kunna för nästa budgetår ifrågasätta större anslag till handelshamnar och farleder än som anvisats för de senaste budgetåren eller 300,000 kronor.

Departementschefen har vidare berört ett av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framlagt förslag i fråga om förrättningsmans behörighet att verkställa undersökning och upprätta arbetsplaner för hamn- och farledsföretag, i vilket hänseende för närvarande icke några bestämmelser förefinnas.

I detta avseende har departementschefen anfört bland annat följande:

Beträffande vägar och broar hade i § 4 kungörelsen den 31 maj 1934 (nr 207) angående statsbidrag till allmänna vägars byggande m. m. stadgats, att, därest statsbidrag ifrågasattes, arbetsplan med tillhörande betänkande, ritningar och kostnadsförslag skulle utarbetas av därtill förordnad förrättningsman i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens anvisningar. Ansökning om sådant förordnande skulle göras hos länsstyrelsen, som vid bifall till ansökningen utfärdade förordnande för vägingenjör eller annan, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förklarats därtill behörig, att verkställa undersökning samt upprätta arbetsplan med tillhörande handlingar. Kostnaderna härför, vilka utginge enligt av Kungl. Maj:t fastställd taxa, finge inräknas i den kostnad, varå statsbidrag till företaget beräknades.

I kungörelsen den 10 augusti 1928 (nr 328) angående statsbidrag till byggande, förbättring och underhåll av allmänna hamnar och farleder sänkades mot nyss återgivna stadganden svarande bestämmelser. Såsom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen närmare utvecklade, måste emellertid frånvaron av sådana bestämmelser anses vara en brist, som kunde medföra mindre önskvärda konsekvenser. Departementschefen anslöte sig sålunda till den uppfattningen, att som villkor för statsbidrag enligt nyssnämnda kungörelse borde gälla, att undersökning och arbetsplan för vederbörande företag skulle vara utförda av förrättningsman, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen förklarats därtill behörig. Vid sådan anordning torde ock, därest till arbetet beviljades statsbidrag, kostnaden för undersökning och arbetsplan med tillhörande handlingar få inräknas i den kostnad, varå statsbidraget beräknades. För bestämmande av förrättningskostnaden borde taxa fastställas av Kungl. Maj:t. I sådana fall, då vederbörande icke kunde anses behörig att utföra undersökningar och arbetsplaner för hamnföretag överhuvudtaget, torde behörighetsförklaring ofta kunna givas för visst bestämt företag eller för arbeten inom viss stad eller dylikt. Därest riksdagen ej uttalade erinran mot vad sålunda föreslagits, borde ifrågavarande kungörelse den 10 augusti 1928 (nr 328) ändras i anslutning till det anförda med tillämpning förslagsvis från och med den 1 juli 1935. Därvid torde dock erfordras övergångsbestämmelse av innebörd, att dithills gällande bestämmelser skulle äga tillämpning i fråga om företag, för vilket vid tiden för ändringens ikraftträdande arbetsplanen vore färdigställd och ansökning om statsbidrag vederbörligen ingiven.

Utskottet.

I fråga om anslagsbeloppets storlek tillstyrker utskottet, att för nästa budgetår anvisas samma belopp som för innevarande budgetår eller 300,000 kronor.

Vad angår det väckta förslaget, att som villkor för erhållande av statsbidrag skulle föreskrivas, att den förrättningsman, som verkställde undersökning och upprättade arbetsplaner, skulle av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen hava förklarats behörig, har utskottet funnit detsamma ägnat att göra utredningsarbetet tillförlitligt och underlätta väg- och vattenbyggnadsstyrelsens granskning. Utskottet giver sålunda förslaget sin anslutning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *bidrag till handelshamnar och farleder* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

18:o) **Underhåll av statens fiskehamnar.** Kungl. Maj:t har (punkt 21, sid. 76—79) föreslagit riksdagen att till underhåll av statens fiskehamnar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 19,800 kronor.

Under sjätte huvudtiteln har sedan ett flertal år funnits uppfört ett extra reservationsanslag till underhåll av fiskehamnar. Med detta anslag har avsetts att bekosta sådana större reparations- och muddringsarbeten å statens fiskehamnar, som kunde anses gå utöver det normala underhållsarbetet, samt att bestrida den på statsverket belöpande delen av kostnaderna för samma arbeten å de med bidrag från anslaget till statsunderstödda fiskehamnar utförda hamnanläggningarna.

Enligt principerna för den nya riksstatsuppställningen skall omförmälda anslag till underhåll av fiskehamnar i riksstatsförslaget uppdelas å anslag till underhåll av statens fiskehamnar samt till bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar.

Enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkningar erfordras till underhåll av statens fiskehamnar ett belopp av 19,800 kronor, vilket belopp nu äskas.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *underhåll av statens fiskehamnar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 19,800 kronor.

19:o) **Bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar.** Kungl. Maj:t har (punkt 22, sid. 79—81) föreslagit riksdagen att till bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 105,200 kronor.

Till statsunderstödda fiskehamnar har för vardera av de två senaste budgetåren under sjätte huvudtiteln anvisats 100,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har för nästkommande budgetår äskat ett anslag av 425,000 kronor.

Departementschefen har med hänsyn till att under senare år vid sidan av anslaget till statsunderstödda fiskehamnar utgått mycket betydande belopp till byggande av statsunderstödda fiskehamnar icke ansett sig kunna tillstyrka, att här för nästa budgetår anvisas högre belopp än det för löpande budgetår beviljade eller 100,000 kronor.

I förevarande anslag skulle enligt departementschefens förslag jämväl inräknas ett belopp av 5,200 kronor för bidrag till underhåll av statsunderstödda fiskehamnar. Till anslaget skulle, förutom reservation å anslaget till statsunderstödda fiskehamnar, jämväl överföras den reservation, som må uppkomma å det för innevarande budgetår i riksstaten upptagna anslaget till underhåll av fiskehamnar. Då denna reservation beräknats till 3,800 kronor, skulle alltså för ifrågavarande ändamål under nästa budgetår finnas tillgängligt ett belopp av (5,200 + 3,800) 9,000 kronor.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke föranlett någon erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *bidrag till byggande och underhåll av statsunderstödda fiskehamnar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 105,200 kronor.

20:o) **Byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder.** Kungl. Maj:t har (punkt 20, sid. 81—86) föreslagit riksdagen att till bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I anledning härav hava i två likalydande motioner, väckta den ena, nr 232, inom första kammaren av herr *J. Gustavson* och den andra, nr 462, inom andra kammaren av herrar *A. Heiding* m. fl., hemställt, att riksdagen måtte besluta, att av det belopp å 500,000 kronor, som i statsverkspropositionen är upptaget såsom bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder, 200,000 kronor beviljas till fiskodling i rikets insjöar och vid dess kuster.

Medan för närvarande i fråga om järnvägstrafik och luftfart restitutionen sker med visst belopp för varje liter bensin, som åtgått för respektive ändamål, restitueras bensinskatt, som erlagts för vid yrkesmässigt fiske använd bensin, på det sätt att årligen ett belopp, motsvarande en tredjedels procent av de under nästförutgångna budgetår influtna bensinskattemedel, dock högst 90,000 kronor, ställes till lantbruksstyrelsens förfogande att enligt Kungl. Maj:ts bestämmande av styrelsen användas för fiskerinäringens främjande.

För annan trafik med motorfartyg, såsom exempelvis för nöjestrifiken, förekommer icke restitution av bensinskatt i någon form.

I utlåtande den 17 november 1934 över en framställning i ämnet från Sveriges motorbåtunion har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* tillstyrkt att förslagsvis 300,000 kronor av influten bensinskatt finge utgå till ändamål, avseende motorbåtstrafikens och den mindre sjöfartens behov.

Styrelsen har härvid erinrat om en pågående utredning rörande storleken av bensinförbrukningen för motorbåtstrafik. Av material från denna utredning framginge, att den totala årliga bensinförbrukningen vid motorbåtstrafik för närvarande kunde uppskattas till 8—9 miljoner liter, motsvarande ett skattebelopp av 800,000—900,000 kronor eller 1.8—2 procent av de under budgetåret 1933/1934 influtna bensinskattemedlen.

Departementschefen har tillstyrkt ett anslag av 500,000 kronor, varvid han erinrat, att liksom automobilen undergått utvecklingen från lyxföremål till ett nödvändigt trafik- och transportmedel på land, synes motorbåten hava blivit ett i stor utsträckning för nyttighetsändamål använt kommunikationsmedel på sjön. I varje fall torde man kunna hävda, att så stor del av motorbåtstrafiken tjänar sådana ändamål, att kravet på ett upphävande av den påtalade oegentligheten i bensenbeskattningen av motorbåtarna icke längre

skäligen kan avvisas. Departementschefen har vidare anfört bland annat följande:

I nuvarande läge, innan förut omförmälda utredningar om motorbåtstrafikens andel i bensinskattemedlen och vad därmed äger sammanhang kunnat slutföras, är jag emellertid icke beredd att taga sådan slutlig principiell ståndpunkt, varom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen hemställer, till det av styrelsen framförda yrkandet. Däremot finner jag mig kunna giva min anslutning till styrelsens förslag, att någon del av automobilskattemedlen redan nu disponeras för ändamål, som tjäna den mindre sjöfartens intressen. Med avseende å sådana ändamål anser jag en begränsning böra ske till mindre hamnar och bryggor samt i lämplig utsträckning till smärre farleder. Jag finner mig här böra erinra om att det utefter våra kuster ofta är fiskehamnar, som tjäna till förläggnings- och angoringsplatser för den mindre motorbåtstrafiken, vadan anslaget bör komma till användning även vid byggande och förbättring av dylika hamnar.

I betraktande av att de från motorbåtstrafiken härrörande bensinskattemedlen beräknats uppgå till ett årligt belopp av 800,000—900,000 kronor och med hänsyn tagen till den återbäring av medel till det yrkesmässiga fisket, som alltjämt torde böra ske, har jag ansett ett belopp för nästa budgetår av 500,000 kronor vara lämpligt avvägt för ifrågavarande ändamål. I likhet med de medel, som enligt vad nyss nämnts återbäras till det yrkesmässiga fisket, synes förevarande belopp å 500,000 kronor böra upptagas såsom särskilt anslag, att utgå av automobilskattemedlen före fördelningen mellan städer och landsbygd.

Med avseende å grunderna för användningen av detta anslag synas i huvudsak de för statsbidrag till statsunderstödda fiskehamnar i kungörelsen den 10 augusti 1928 (nr 328) meddelade villkor och bestämmelser kunna tjäna som förebild. Statsbidrag skulle sålunda beviljas av Kungl. Maj:t och utgå med högst 90 procent av verkliga byggnadskostnaden. Kungl. Maj:t synes dock böra äga att i undantagsfall bevilja högre bidrag. I vissa fall, såsom ifråga om uppreisning eller utprickning av farled, kan det nämligen bliva nödvändigt, att hela kostnaden får bestridas av förevarande anslag.

Som gottgörelse till fiskerinäringen för bensinskatt, erlagd av dess utövare, finnes under nionde huvudtiteln anvisat ett anslag av 90,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel. I likhet med departementschefen måste utskottet finna rättvist, att viss del av automobilskattemedlen därutöver avsättes som ersättning jämväl för skatt, erlagd för bensin, som användes i andra fartyg än fiskebåtar.

Utskottet.

Ehuru väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i detta avseende stannat vid ett belopp av 300,000 kronor har utskottet ej velat motsätta sig att anslaget bestämmes till 500,000 kronor.

I samband med denna restitutionsfråga bör utan tvivel beaktas yrkesfiskarnas intresse av att utöver utgående ersättning för den bensinskatt, de själva hava att betala, också erhålla gottgörelse för de skador, den övriga motorbåtstrafiken åsamkar fisket. Enligt vad utskottet erfarit är emellertid förevarande fråga föremål för 1933 års fiskerikutrednings uppmärksamhet. De hamnanläggningar och farleder, som skulle utföras med bidrag från nu ifrågavarande anslag, lära också i stor utsträckning bliva av sådan beskaffenhet, att de komma yrkesfisket till godo. Utan att nu kunna till-

styrka bifall till motionerna, förutsätter utskottet, att motionärernas synpunkter beaktas vid de av departementschefen omförmälda fortsatta utredningarna rörande bensinförbrukningen genom motorbåtstrafiken.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

a) att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, må till *bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

b) att de av herrar Gustavson och Heiding m. fl. väckta motionerna I: 232 och II: 462 må anses besvarade med vad utskottet ovan anført.

21:o) **Motion om utredning rörande fiskefyrar m. m.** I en inom andra kammaren av herr *N. Flyg* m. fl. väckt motion, nr 466, har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att på sätt regeringen finner lämpligt en undersökning måtte företagas rörande 1) behovet av fiskefyrar utefter kusten samt kostnaderna för dessa fyrars uppförande; 2) behovet av fiskarestugor samt kostnaderna i detta avseende; 3) hamnfrågans lösande på sådant sätt att båtar och redskap beredes tillfredsställande skydd samt kostnaderna i även detta avseende samt att Kungl. Maj:t måtte förelägga riksdagen de förslag vilka av denna undersökning ansetts vara av behovet påkallade.

Utskottet.

Fiskarbefolkningen utmed rikets kuster förtjänar utan tvivel statsmakternas stöd i olika avseenden vid utövningen av sitt strävsamma yrke. Stora anslag hava också under årens lopp lämnats för anläggning och underhåll av fiskehamnar. För närvarande äro arbeten igång å cirka 40 olika fiskehamnsföretag, för vilka den statliga bidragskostnaden beräknas uppgå till över 4,000,000 kronor. På sista tiden har bidrag också börjat lämnas till anläggning och underhåll av fiskefyrar.

Under erinran härom får utskottet hemställa,

att den av herr *Flyg* m. fl. i ämnet väckta motionen II: 466 ej må av riksdagen bifallas.

Vägtrafikväsendet.

22:o) **Besiktning av motorfordon.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, sid. 87 och 88) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *besiktning av motorfordon* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 1,100,000 kronor.

23:o) **Registrering av motorfordon.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, sid. 88 och 89) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *registrering av motorfordon* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

24:o) **Bidrag till vissa kommunikationsändamål.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26, sid. 89) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *bidrag till vissa kommunikationsändamål* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

25:o) **Bidrag till skjutsentreprenader m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, sid. 89 och 90) hemställer utskottet,

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, må till *bidrag till skjutsentreprenader m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 9,000 kronor.

Luftfartsväsendet.

26:o) **Biträde vid handläggning av ärenden rörande luftfart.** Kungl. Maj:t har (punkt 28, sid. 91 och 92) föreslagit riksdagen att till biträde vid handläggning av ärenden rörande luftfart för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 15,400 kronor.

Från ifrågavarande anslag, för innevarande budgetår uppfört med 14,000 kronor, utgå avlöningar till en assistent och ett extraordinarie kanslibitråde hos luftfartsmyndigheten samt arvode till en biträdande ingenjör hos samma myndighet. Den nu föreslagna ökningen med 1,400 kronor av anslagsbeloppet avser jämväl avlöningar och påkallas av de nya grunderna för riksstatsuppställningen.

Kungl. Maj:ts förslag har ej givit utskottet anledning till annan erinran, än att från förevarande anslag böra bestridas icke blott, såsom departementschefen förutsatt, utgifterna för avlöningar till befattningshavarna hos luftfartsmyndigheten utan även övriga kostnader för dessa befattningshavare såsom reseersättningar och dylikt. Då Kungl. Maj:t vid beräkningen av anslaget ej tagit hänsyn till sistnämnda kostnader, torde någon jämkning uppåt av det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet böra vidtagas. Den erforderliga förhöjningen har av utskottet beräknats till 600 kronor. I enlighet härmed skulle anslaget uppföras med ett belopp av 16,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *biträde vid handläggning av ärenden rörande luftfart* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 16,000 kronor.

27:o) **Understöd av regelbunden luftfart.** Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, sid. 92—94) avser att bereda medel för utbetalning till aktiebolaget Aero-transport av kontraktsevenligt understöd för nästkommande budgetår med 650,000 kronor. Under erinran att för ändamålet beräknats vid utgången av löpande budgetår förefinnas en reservation å omkring 10,000 kronor, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *understöd av regelbunden luftfart* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 640,000 kronor.

28:o) **Radiotjänst för luftfarten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, sid. 94) hemställer utskottet,

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, må till *radiotjänst för luftfarten* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 40,000 kronor.

29:o) **Extra besiktningar av luftfartyg.** Kungl. Maj:t har (punkt 31, sid. 94) föreslagit riksdagen att till *extra besiktningar av luftfartyg* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 1,000 kronor.

Utskottet.

I anledning av Kungl. Maj:ts förslag vill utskottet uttala, att från förevarande anslag böra jämväl bestridas av ifrågavarande extra besiktningar föranledda resekostnader. Med hänsyn härtill bör anslaget givas förslagsanslags natur, varemot någon jämkning i anslagsbeloppet ej synes erforderlig.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *extra besiktningar av luftfartyg* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

30:o) **Bidrag till uppförande av en hangar å Bromma flygplats.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, sid. 95—102) angående bidrag till uppförande av en hangar å Bromma flygplats har riksdagen redan fattat beslut; varom härigenom

erinras.

Byggnadsväsendet.

31:o) **Byggnadsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 33, sid. 103—116) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för byggnadsstyrelsen;

dels godkänna följande avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	185,700
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	49,100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	»	94,100
b. Avlöningsförhöjningar m. m. <i>förslagsvis</i>	»	13,900
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	10,000

Säger kronor 352,800

Statens bränslekontrollerande verksamhet.

1. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	34,300
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m., ...	»	38,400
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	800
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	1,800
	Säger kronor	75,300
	Summa förslagsanslag kronor	428,100

dels ock till Byggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 428,100 kronor.

I en till riksdagen avlåten, den 1 mars 1935 dagteknad proposition, nr 170, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, med ändring av det i statsverkspropositionen under punkt 33 av sjätte huvudtiteln framlagda förslaget om anslag till Byggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 samt under förutsättning att riksdagen bifaller av Kungl. Maj:t i proposition den 15 februari 1935, nr 114, framlagt förslag om inrättande av statens allmänna fastighetsfond, föreslagit riksdagen att *dels* uppföra den i avlöningsstaten för byggnadsstyrelsen under »Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet» upptagna anslagsposten till Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal: a. Grundavlöningar m. m. med 114,100 kronor samt till följd härav fastställa ej mindre slutsumman av avdelningen Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet till 372,800 kronor än även avlöningsstatens slutsumma till 448,100 kronor;

dels ock till Byggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 448,100 kronor.

Det i statsverkspropositionen framlagda förslaget innebär, att här förevarande anslag skulle — fränsett de förändringar, som erfordras på grund av riksstatens omläggning — ökas med ett bruttobelopp av 6,000 kronor, avsett i första hand för avlöande av ett kontorsbiträde i fjärde lönegraden, medan återstoden, i runt tal 4,000 kronor, skulle stå till byggnadsstyrelsens disposition för mera tillfälliga behov av biträden, för vilket ändamål byggnadsstyrelsen förklarar sig vara i starkt behov av ökade medel.

I propositionen nr 170 har föreslagits anvisande av ytterligare 20,000 kronor för den utökning av arbetskrafterna å styrelsens intendentsbyrå och i viss mån å dess administrativa byrå, som erfordras i samband med statens allmänna fastighetsfonds uppläggande och förvaltande under nästkommande budgetår.

Enligt propositionen nr 114, som riksdagen numera bifallit, skulle administrationskostnaderna för statens allmänna fastighetsfond bestridas genom

anslag under sjätte huvudtiteln. Kungl. Maj:ts i detta avseende nu i propositionen nr 170 framlagda förslag tillstyrker utskottet.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit rörande byggnadsstyrelsens avlöningsanslag har ej heller givit utskottet anledning till erinran, dock att utskottet funnit sig böra föreslå, att ett belopp å 9,600 kronor till arvoden åt två vedeldningskonsulenter, som inräknats i den under »Statens bränslekontrollerande verksamhet» upptagna anslagsposten till »Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal: a. Grundavlöningar m. m.», utbrytes till en särskild post, benämnd »Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t», samt att summorna av de under anslagsposterna till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal angivna beloppen till grundavlöningar m. m. och avlöningsförhöjningar m. m. särskilt utföras.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må,

a) godkänna följande personalförteckning för byggnadsstyrelsen:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet.		
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 generaldirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet		—
1 byggnadschef, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet		—
4 byggnadsråd		B 30
1 byråchef		B 30
6 intendentur		B 26
1 kamrerare		B 24
1 sekreterare		B 24
1 kansliskrivare		B 11
1 förste expeditionsvakt		B 7
1 kanslibitråde		B 7
1 expeditionsvakt		B 5
2 kontorsbiträden		B 4
Tjänstemän å extra stat.		
4 assistenter		B 21
3 byggnadskontrollanter		B 21
Statens bränslekontrollerande verksamhet:		
Tjänstemän å extra stat.		
1 byråchef		B 30
1 inspektör		B 26
1 notarie och revisor		B 21
1 byråingenjör		B 21

b) godkänna följande avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1935/1936:

Avlöningsstat.

Byggnadsstyrelsens verksamhet i allmänhet.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	185,700
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	49,100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	114,100
b. Avlöningsförhöjningar m.m., <i>förslagsvis</i>	»	13,900
		128,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	10,000
	Säger kronor	372,800

Statens bränslekontrollerande verksamhet.

1. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	34,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	9,600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	28,800
b. Avlöningsförhöjningar m.m., <i>förslagsvis</i>	»	800
		29,600
4. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	1,800
	Säger kronor	75,300
	Summa förslagsanslag kronor	448,100

dels ock till Byggnadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 448,100 kronor.

32:o) **Byggnadsstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, sid. 116—119) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 91,900 kronor.

33:o) **Bidrag till propagerande och konsulterande verksamhet för vedeldningens främjande m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 35, sid. 119) föreslagit riksdagen att till bidrag till propagerande och konsulterande verksamhet för vedeldningens främjande m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

I två motioner, väckta den ena inom första kammaren, nr 17, av herr A. Holstenson m. fl. och den andra inom andra kammaren, nr 20, av herr G. E. Andersson i Södergård m. fl., har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att Kungl. Maj:t i de trakter av landet, där tillgången på vedbränsle är god och arbetstillfällena behövas, måtte såsom ett villkor för att statsmedel skall kunna erhållas för uppförande av landstings- och kommunala byggnader ställa skyldighet för respektive bidragstagare att inmontera specialbyggda vedeldningspannor i byggnadernas värmecentraler.

Av de till statens bränslekontrollerande verksamhet för budgetåret 1934/1935 till förfogande stående medlen har ett belopp av tillhoppa 50,000 kronor disponerats för bidrag till propagerande och konsulterande verksamhet för vedeldningens främjande m. m. Härav hava 15,000 kronor avsetts till propaganda genom ångpanneföreningar och andra sakkunniga och 25,000 kronor till propaganda genom skogsägareföreningar och andra enskilda organisationer. Återstående belopp har reserverats för oförutsedda utgifter beträffande hithörande verksamhet. Enligt den nya riksstatsuppställningen skall för här ifrågasvarande ändamål uppföras ett särskilt anslag under sjätte huvudtiteln.

Utskottet.

Möjligheterna att befrämja avsättningen av det inhemska vedbränslet är ett spörsmål, som i en alltjämt ökad grad förtjänar statsmakternas uppmärksamhet. Ett av skogshushållningens viktigare problem är som bekant att kunna vinna en nyttig användning för ungskogarnas gallringsvirke liksom ock för avfallsvirket vid timmerdrivningarna. Det är dylikt mindervärdigt virke, som företrädesvis bör komma till användning för eldningsändamål. Genom arbetet med vedens utvinning, i all synnerhet gallringsarbetena, kunna vidsträckt arbetstillfällena inom skogsbruket beredas, vartill kommer gallringarnas stora betydelse för skogsvården. Att uppnå en vedens ökade användning som värmeledningsbränsle är särskilt angeläget på grund av den efterhand skeende övergången från äldre till mera moderna värmesystem.

Under nu angivna förhållanden måste utskottet finna välbefogat att jämväl för nästkommande budgetår medel anvisas till upplysningsverksamhet rörande möjligheterna till inhemskt vedbränsles ökade användning, och utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag att för detta ändamål beviljas ett anslag av 50,000 kronor.

Anslag till merkostnader, som kunna uppkomma genom inhemskt bränsles användning vid *statliga* anläggningar, har riksdagen redan anvisat i annat sammanhang (Jordbruksutskottets utlåtande nr 1, punkt 160). I anslutning till de båda i ämnet väckta motionerna vill utskottet framhålla vikten av att jämväl *landsting* och *kommuner* uppmärksamma vedeldningsfrågan beträffande dem tillhöriga eller under deras förvaltning stående byggnader. Enligt vad som från sakkunnigt håll upplysts, synes en övergång till vedeldning numera i stor utsträckning vara ekonomiskt möjlig. Detta gäller framförallt, då uppvärmningen hittills skett medelst kokspannor. Att efter installation av nya värmeanläggningar av tidsenlig typ själva eldningsarbetet ej anses bli mera betungande än vid kokseldning förtjänar uppmärksammas.

Motionernas syfte, nämligen att i möjligaste mån befrämja vedens användning som bränsle i statsunderstödda kommunala byggnader av olika slag, torde emellertid kunna tillräckligt beaktas utan särskild framställning i ämnet från riksdagen.

Utskottet hemställer alltså,

- a) att riksdagen må till *bidrag till propagerande och konsulterande verksamhet för vedeldningens främjande m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor;
- b) att de av herrar Holstenson m. fl. och G. E. Andersson m. fl. väckta motionerna I: 17 och II: 20 må anses besvarade med vad utskottet ovan anfört.

34:o) **Länsarkitekter.** Kungl. Maj:t har (punkt 36, sid. 119—121) föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kan bli riksdagen förelagd, till länsarkitekter för budgetåret 1935/1936 beräkna ett förslagsanslag av 108,000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 8 mars 1935 dagtecknad proposition, nr 190, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag avgivit förslag angående omorganisation av länsarkitektinstitutionen m. m.

Beträffande detta ärende kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härigenom

anmäles.

35:o) **Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, sid. 121 och 122) hemställer utskottet,

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, må till *utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

36:o) **Mätningar m. m. av kulturhistoriskt märkliga byggnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, sid. 122 och 123) hemställer utskottet,

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, må till *mätningar m. m. av kulturhistoriskt märkliga byggnader* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,000 kronor.

37:o) **Underhåll av vissa historiska byggnader m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 39, sid. 123) föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, till underhåll av vissa historiska byggnader m. m. för budgetåret 1935/1936 beräkna ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

I en till riksdagen avlåten, den 15 februari 1935 dagtecknad proposition, nr 121, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag

av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att till underhåll av vissa historiska byggnader m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

I enlighet med de i propositionen nr 114 framlagda, av riksdagen numera godkända riktlinjerna för inrättande av en statens allmänna fastighetsfond bör från och med budgetåret 1935/1936 under sjätte huvudtiteln uppföras ett särskilt anslag för att bestrida underhålls- m. fl. kostnader för sådana under byggnadsstyrelsens förvaltning stående fastighetsobjekt, vilka icke införs under fastighetsfonden. Berörda anslag — av reservationsanslags natur — har ansetts böra benämnas »Underhåll av vissa historiska byggnader m. m.».

För ändamålet har byggnadsstyrelsen beräknat ett belopp av 150,000 kronor bliva erforderligt för budgetåret 1935/1936. I detta belopp ingå emellertid dels 50,000 kronor för fortsatta konserverings- och restaureringsåtgärder å Kalmar och Läckö slott, dels ock 30,000 kronor för konserveringsarbeten å Bohus fästningsruin.

Departementschefen har anfört, att, i likhet med vad som varit fallet under de senaste åren, särskilda medel å riksstaten för nästkommande budgetår icke borde beräknas för fortsättande eller återupptagande av de tidigare bedrivna konserverings- eller restaureringsarbetena utan att arbetena å dessa byggnadsminnesmärken ännu ett år kunde inskränkas till botande av utvändiga skador och skyddsarbeten till förhindrande av större skador.

Det av byggnadsstyrelsen i dess utredning äskade anslaget kunde i avslutning härtill för nästkommande budgetår beräknas till (150,000 — 80,000) 70,000 kronor.

Emellertid borde sistnämnda anslagsbelopp ökas med 30,000 kronor avseende sådana utgifter, som hittills bestrits av det för närvarande under sjätte huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hus i Stockholm men som icke avses att överflyttas å utgiftsstaten för statens allmänna fastighetsfond.

Utskottet.

Att det nu äskade anslaget uppföres i riksstaten överensstämmer med de av riksdagen godkända grunderna för inrättandet av statens allmänna fastighetsfond.

I fråga om anslagsbeloppets storlek måste utskottet ställa sig tveksamt rörande departementschefens förslag att särskilda medel icke skulle beräknas för fortsatta konserveringsarbeten å Kalmar och Läckö slott samt Bohus fästningsruin. Under förhandenvarande omständigheter har utskottet emellertid icke velat framställa någon erinran i förevarande avseende.

Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,
att riksdagen må till *underhåll av vissa historiska byggnader m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

38:o) **Nybyggnad för Kungl. Maj:ts kansli.** Kungl. Maj:t har (punkt 40, sid. 123—125) föreslagit riksdagen medgiva, att till nybyggnad för Kungl.

Maj:ts kansli må av fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden användas ett belopp av 800,000 kronor.

De nu beräknliga kostnaderna för byggnadsföretaget, vilka tidigare uppskattats till 4,975,000 kronor, uppgå enligt vad byggnadsstyrelsen meddelat till 5,329,680 kronor eller i runt tal 5,330,000 kronor. Då hittills till styrelsens förfogande för ändamålet ställts tillhoppa 3,905,000 kronor, erfordras till byggnadsföretaget ytterligare ett belopp av 1,425,000 kronor.

Av sistnämnda belopp äskas nu 800,000 kronor, att utgå av fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden, vilken därtill lämnar tillgång. Byggnadsföretaget i dess helhet beräknas bliva färdigt i början av år 1937.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att till nybyggnad för Kungl. Maj:ts kansli må av fonden för anordnande av lokaler för statens ämbetsverk i huvudstaden användas ett belopp av 800,000 kronor.

39:o) **Restaurering av västra trappuppgången och norra portiken å Stockholms slott.** Kungl. Maj:t har (punkt 41, sid. 125—129) föreslagit riksdagen att till restaurering av västra trappuppgången och norra portiken å Stockholms slott för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 64,000 kronor.

Departementschefen har funnit åtgärder snarast böra vidtagas för att hejda vidare förstöring och i värdigt skick återställa västra trappuppgången och norra portiken i Stockholms slott. Ett uppskov med de föreslagna restaureringsarbetena skulle endast komma att medföra, att skadorna hinna utbreda sig, varigenom kostnaderna för de ändock oundvikliga arbetena komme att ökas.

Kostnaderna för ifrågavarande arbeten hava beräknats på följande sätt:

<i>Västra trappuppgången.</i>	Kronor	Kronor
Restaurering av väggar, kolonner m. m.	95,000: —	
Omläggning av elektriska ledningar och delvis ny armatur	8,000: —	
Stenarbeten	4,000: —	
Ställningar	10,000: —	117,000: —
<i>Norra portiken.</i>		
Restaurering av väggar, kolonner m. m.	40,000: —	
Isoleringsarbeten	6,000: —	
Stenarbeten	6,000: —	
Ställningar	3,000: —	55,000: —
Arbetsledning, ritningar, kontroll	10,000: —	
Diverse omkostnader, oförutsedda arbeten och kostnader	10,000: —	20,000: —
Samtliga arbeten skulle således draga en kostnad av		192,000: —

Nu föreslås, att sistnämnda belopp fördelas på tre år med 64,000 kronor om året.

Utskottet.

Sedan åtskilliga år hava anslag anvisats för utförande av restaureringsarbeten å Stockholms slott. De nu ifrågasatta arbetena avse förbättringar inom delar av slottet, där förfallet fortskridit så långt, att omedelbart ingripande anses påkallat.

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka, att ifrågavarande arbeten nu komma till utförande. Den beräknade kostnaden, 192,000 kronor, avsedd att lika fördelas på tre budgetår, har ej givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *restaurering av västra trappuppgången och norra portiken å Stockholms slott* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 64,000 kronor.

Diverse.

40:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, sid. 130) angående anslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond har riksdagen redan fattat beslut; varom härigenom erinras.

41:o) **Ersättning åt statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befordringsavgifterna för vissa resor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, sid. 130) hemställer utskottet,

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, må till *ersättning åt statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befordringsavgifterna för vissa resor* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 6,000 kronor.

42:o) **Postavgifter för tjänstebrev och dylika försändelser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, sid. 130 och 131) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *postavgifter för tjänstebrev och dylika försändelser* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 4,780,000 kronor.

43:o) **Bidrag för turistreklam- och upplysningsverksamhet i utlandet.** Kungl. Maj:t har (punkt 45, sid. 131—134) föreslagit riksdagen att till bidrag för turistreklam- och upplysningsverksamhet i utlandet för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 180,000 kronor.

Enligt ett av 1934 års riksdag godkänt förslag skulle turistreklamen i utlandet anförtros åt svenska trafikförbundet. Av statens bidrag till förbundet, beräknat till 260,000 kronor, skulle statens järnvägar lämna allenast

så stor del, som skäligen svarade mot det värde, som denna verksamhet kunde anses äga för statens järnvägars affärsverksamhet. Då denna statens järnvägars andel beräknades till 80,000 kronor, skulle återstoden, 180,000 kronor, anvisas å riksstaten. I anslutning härtill äskas nu för nästkommande budgetår ett belopp av 180,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *bidrag för turistreklam- och upplysningsverksamhet i utlandet* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 180,000 kronor.

44:o) **Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund.** Kungl. Maj:t har (punkt 46, sid. 134 och 135) föreslagit riksdagen att till bidrag till svenska brandkårernas riksförbund för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 500 kronor.

I en inom första kammaren av herr *J. Nilsson* i Kristianstad väckt motion, nr 29, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att till svenska brandkårernas riksförbund bevilja för budgetåret 1935/1936 ett extra anslag av 2,000 kronor såsom bidrag till förbundets verksamhet.

Svenska brandkårernas riksförbund har tvivelsutan en betydelsefull uppgift att fylla. Riksdagen har också tidigare genom anvisande av anslag till förbundet visat sin uppskattning av förbundets verksamhet. Jämväl för nästkommande år synes förbundet böra erhålla statsmakternas stöd. Utskottet tillstyrker, att för ändamålet anvisas ett anslag av 2,000 kronor eller samma belopp, som anvisats för innevarande budgetår.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med bifall till herr *J. Nilssons* i Kristianstad motion I: 29, må till *bidrag till svenska brandkårernas riksförbund* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 2,000 kronor.

45:o) **Bidrag till svenska brandskyddsföreningen.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, sid. 135 och 136) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *bidrag till svenska brandskyddsföreningen* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 500 kronor.

46:o) **Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande.** Kungl. Maj:t har (punkt 48, sid. 136—139) föreslagit riksdagen att till bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 50,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

I en inom andra kammaren av herr *A. Olsson* i Mora m. fl. väckt motion, nr 274, har hemställts, att riksdagen med avböjande av Kungl. Maj:ts förslag

mätte till bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 10,000 kronor att utgå av automobilskattemedel.

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, som tillkommit på departementschefens initiativ, är en ideell förening med uppgift att arbeta för ökad trafiksäkerhet i Sverige främst å gator och vägar, och föreningen avser att vinna sitt syftemål i första hand genom upplysningsverksamhet, för vars bedrivande föreningen vill samarbeta med varje sammanslutning eller enskild, som vill främja detta syftemål.

I anslutning till bestämmelse i stadgarna har Kungl. Maj:t till ordförande i föreningens styrelse förordnat överståthållaren. I styrelsen finnas därjämte, förutom av föreningen valda ledamöter, representanter för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, medicinalstyrelsen och skolöverstyrelsen. Kungl. Maj:t har förordnat en revisor att jämte av föreningen valda revisorer verkställa revision av föreningens räkenskaper. I det råd, som utgör ett organ inom föreningen och som bland annat har att överlägga om principiella frågor inom föreningens verksamhetsområde ävensom förelägga styrelsen förslag beträffande verksamheten, äro fem ledamöter utsedda av chefen för kommunikationsdepartementet, varjämte bland andra socialstyrelsen har utsett en ledamot och föreningen själv ett visst antal.

Utskottet.

Att motortrafiken medför stora risker för trafiksäkerheten är allmänt bekant och bestyrkes också av den allmänna olycksfallsstatistiken. Enligt medicinalstyrelsens berättelse om allmän hälso- och sjukvård uppgick sammanlagda antalet vid trafikolyckor skadade personer, som åtnjutit vård å lasarett eller sjukstugor, ej intagna fall inräknade, under år 1932 till 10,186 och under år 1933 till 10,798. Av dessa olyckor hava det övervägande antalet förorsakats av motorfordonstrafik. Enligt samma beräkningar utgjorde antalet å lasarett eller sjukstugor *intagna* fall av personskada genom motorfordonstrafik, vilka icke haft döden till följd, år 1921 1,110 och år 1930 3,274. Antalet dödsolyckor på grund av dylik trafik hade under samma tid ökats från 92 till 382. Denna starka olycksfallsstegring med därav följande behov av vård för trafikolyckornas offer drager med sig ökade sjukvårdskostnader. Beaktas bör också den avsevärda ökning av domstolars och polismyndigheters arbete, som bilväsendet fört med sig.

Det borde vara för en var uppenbart vilken samhällelig vikt som måste läggas vid arbetet på upplysning och fostran till ökad trafikultur från särskilt motorförarnas men också andra trafikanters sida. Den sammanslutning som i sådant syfte här bildats måste därför anses förtjänt av statens ekonomiska stöd.

Enligt vad som upplysts är föreningens verksamhet avsedd att i huvudsak bedrivs med frivilliga, ideellt arbetande krafter. Även om man har rätt att räkna med en dylik välvillig medverkan från olika institutioners och enskildas sida, måste dock ett så vidsträckt lagt propagandarbete som det här planerade bli förenat med väsentliga direkta kostnader. Ihågkommas

må, att föreningens främsta syfte är att genom upplysningsarbete söka hämma den stegring av trafikolyckorna, som motortrafiken framkallat. Det torde vara motiverat att för ett sådant syfte direkt av automobilskattemedlen anvisas ett anslag, och utskottet har ansett sig kunna biträda departementschefens i detta avseende här framlagda förslag. Den organisation, föreningen erhållit, synes också utgöra tillräcklig garanti för att detta av föreningen begärda understöd skall få en ur olika synpunkter lämplig användning. Det bör uppmärksammas, att även om direkt ekonomiskt stöd bör kunna påräknas från exempelvis städer med särskilt betungande motortrafik och vissa försäkringsbolag, möjligheterna att på andra vägar skaffa bidrag dock måste bliva tämligen begränsade.

Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å den av herr Olsson i Mora m. fl. väckta motionen II: 274 må till *bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 50,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel.

47:o) **Bidrag till vissa internationella sammanslutningar.** Under erinran att Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, sid. 139 och 140) avser bestridande av utgifterna för Sveriges bidrag till den ständiga internationella föreningen för frågor rörande vägväsendet samt för bidrag till den internationella luftfartskommissionen, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *bidrag till vissa internationella sammanslutningar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

48:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, sid. 140) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

49:o) **Extra utgifter.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, sid. 140) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *extra utgifter* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

50:o) **Dyrtdistillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, sid. 140) angående anslag till dyrtdistillägg

åt befattningshavare i statens tjänst kommer utskottet att framdeles avgiva utlåtande; vilket härigenom

anmäles.

Stockholm den 2 april 1935.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
 från första kammaren: herrar *Carlsson* i Gävle, *Olof Olsson*, *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Nilsson* i Gränebo, *Oscar Olsson*, *Svensson* i Kompersmåla, *Asplund*, *Borell*, *Wallis*, *Gustafsson* i Benestad och *Theelin*; samt
 från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Magnusson* i Skövde, *Strindlund*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Andersson* i Prästbol, *Norling* och *Andersson* i Ovanmyra.

Reservationer:

vid *punkterna 8:0—11:0*) samt *14:0*) (enkla bygdevägar m. fl. vägar) av herrar *Holmgren* och *Persson* i Falla;

vid *punkten 12:0*) (broar) av herr *Asplund*, som ansett att utskottet bort hemställa,

a) att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till de av herrar *Bergqvist* m. fl. och *Hage* m. fl. väckta motionerna (I: 75 och II: 198), må till *bidrag till byggande och förbättring av broar* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

b) — — — — —

vid *punkten 21:0*) (motion om fiskefyrar m. m.) av herr *Törnkvist* i Karlskrona;

vid *punkten 46:0*) (bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande)

1) av herrar *Holmgren*, *Persson* i Falla och *Andersson* i Ovanmyra, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och den av herr *Olsson* i Mora m. fl. väckta motionen II: 274 må till *bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 30,000 kronor, att utgå av automobilskattemedel;

2) av herr *Strindlund*.